

11 4284/7

# AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1913. ÁPRILIS HÓ 22-DIK NAPJÁN UNGVÁRON  
TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK, AZ EZT MEG-  
ELŐZŐ NAPON TARTOTT BIRÓSÁGI – S AZ  
1913. FEBRUÁR HÓ 14-ÉN TARTOTT IDŐSZAKI-  
TANÁCS ÜLÉSEINEK

## JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTÉK

PATAKI PÁL, MAKSA JÓZSEF  
EGYHÁZMEGYEI PÁPI JEGYZŐK

47-ik szám.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ES FISCHER A REF. PÓISKOLA BETŪVEL.  
1913.



AZ UNGI  
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1913. ÁPRILIS HÓ 22-DIK NAPJÁN UNGVÁRON  
TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK, AZ EZT MEG-  
ELŐZŐ NAPON TARTOTT BIRÓSÁGI — S AZ  
1913 FEBRUÁR HÓ 14-ÉN TARTOTT IDŐSZAKI-  
TANÁCS ÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTÉK :

PATAKI PÁL, MAKSA JÓZSEF  
EGYHÁZMEGYEI PAPI JEGYZŐK.

47-ik szám.



SÁROSPATAK.  
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.  
1913.



AZ UNGI REF. EGYHÁZMEGYE 1913. ÉVI ÁPRILIS HÓ  
22-IK NAPJÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK S AZ EZT  
MEGELŐZŐ NAPON TARTOTT BÍRÓSÁGI — S AZ 1913. ÉVI  
FEBRUÁR HÓ 14-ÉN TARTOTT IDŐSZAKI TANÁCS ÜLÉSEINEK

## JEGYZŐKÖNYVE.

---

### I. Közgyűlés.

**Jelen voltak:** Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyh. megyei gondnok elnöksége alatt: Szölössy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos papi, — Minay István, Szabó Lajos, Stépán Géza, Szilágyi Sándor, Bernáth Zoltán világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész. Pataki Pál, Maksa Sándor papi jegyzők. Kovács Dániel világi főjegyző, Szabó Zoltán világi aljegyző. Ujlaki Sándor, Kiss László, Kálniczky János, Jósvay Dénes, Magda Sándor, Szabó István, Rácz József, Gecse Géza, Benkő Lajos, Móré Gábor, Morvay József, Varga Károly, Szabó Endre, Komjáthy István, Sallay Gyula, Ráczkövy János, Papp István, Barkaszi Károly, Kovács István, Csomár Béla, Nyomárkay Sándor, Móré Elek, Nagy Géza, Pelley József rendes lelkészek. Nagy Sándor elválasztott kisgejőci lelkész. Soltész Andor, Szilágyi László, Kása Ferdinánd, Galgóczy Gyula segédlelkészek.

Bóczér István tanító képviselő. Sípos Endre, Csighy Ferenc, Szekeres Dénes, Farkas Jenő, Böszörményi László, Szabó József, Karabélyos Gyula, Mészáros Károly, ifj. Papp Lajos, Péter Sándor, id. Papp Lajos, Egyed Béla, Orgován Sámuel, Halász Lajos, Nemes Miklós, Mátyás István, Lékó Endre, Móré András, Sulyok János, Tóth Miklós, Szanyó Sándor, Molnár Béla tanítók.

Lengyel János a csicseri, Gortvay Ferenc a korláthelmei, A. Szabó József a szalóki, Papp Ferenc az eszenyi, Ladányi István a gálócsi egyházak képviselői.

1. Esperes szívből fakadt, buzgó imádsága után Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok röviden üdvözli a gyűlés tagjait

s a gyűlést megnyitja.

2. Esperes jelenti, hogy a gyűlésről való elmaradásukat Németh Péter és Bacskay Sámuel betegségekre való hivatkozással bejelentették.

Elmaradásukat sajnálattal veszi tudomásul a közgyűlés.

3. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket beadják.

Megbízottak jelen gyűlés tagjaiul feljegyeztetnek, s a közgyűlés a fentebb közölt névsorral megalakul.

4. Esperes felolvassa az Egyházmegye múlt évi vallás-erkölcsi, iskolai, anyagi hű képét feltűntető jelentését a mint következik:

„Kegyelem és békeség nektek Istentől, a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól!“ Ezzel az apostoli köszöntéssel üdvözlöm egyházmegyénk „közönségét“: most, amidőn egybegyülekeztünk ismét — végén a hanyatló egyházi esztendőnek, — hogy egyházi közügyeinket intézve, — azoknak előbbvitele felett tanácskozva: anyaszentegyházunknak építésén hivatalos tisztünk szerint fáradozunk! — Üdvözlöm örömteljes érzéssel szívemben szeretve tisztelt elnöktársamat, egyházmegyei gondnok ur önnagyságát, akit kedvezőtlen egészségi állapot huzamosabb idő óta távol tartott tőlünk; most azonban megszabadulva (adja Isten, hogy mindenkorra!) a fájdalmaknak testébe adatott töviseitől, eljött közénk, hogy széles látókörű tudásával, tapintatos bölcsességével tanácskozásainkat irányítsa és vezesse! . . . Üdvözlöm tiszteletteljes szeretettel egyházmegyénk tisztikarát, egyházi és világi vezetőférfiainkat! . . . Üdvözlöm atyafiságos szeretettel lelkésztestvéreimet, a közös mezőn munkatársaimat, s velők egyetemben az egyházépítés munkájában osztályos Atyánkfiait, — a tanító urakat; — valamint az egyes gyülekezeteknek itt megjelent képviselőit s mind közönségesen

azokat, akiket az anyaszentegyházunk ügyei iránti szeretet és érdeklődés ide vezérelt!!! . . . „Kegyelem és békeség mindnyájunknak a mi Atyánktól Istenünktől és az Ur Jézus Krisztustól!“

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Most midőn először jelentünk meg itt e helyen, lehetetlen, hogy a jóltevő szeretetnek nyomain fakadó hálának érzése fel ne ébredjen lelkünkben és a kegyeletes megemlékezés szavaiban ne nyilvánuljon ajkainkról egyházmegyénk amaz áldott emlékü jóltevője iránt, akinek köszönhetjük, hogy e falak között, mint „tulajdonunkban“ gyűlhattünk össze. Ugy tetszik nekem, mintha a „tudomány és egyház buzgó pártfogójának,“ — a mi anyagi erőtlenségünk hathatós gyámolának, a hibuzgóságjáról, áldozatkészségéről örökre emlékezetes pálóci Horváth Máriának áldott szelleme itt lebegne most is felettünk; — itt amaz ódon falak közelében, ahol érlelődtek lelkében a szent elhatározások ama fenkölt gondolkozásra valló nemes cselekedetre, amelylyel már eddig is annyi könnyet letörölve, — annyi szükségben levőt gyámolítva, — annyi üdvöset és jót megvalósítva, nevének „ércnél maradandóbb“ emléket állított; — amikor bőséges földi javait puritán életmódjával még inkább szaporítva, azokat — mondhatni fejedelmi bőkezűséggel — egyházi és közművelődési célokra hagyományozta! . . . Ugy tetszik nekem, mintha az ő áldott szelleme itt lenne közöttünk, helyeselve az ő „örökében“ való egybejövételünket a szent énekesnek eme szavaival: „E gyülekezeten, mely e helyre telepedett, könyörülj Ur Isten! bővítsd rajta kegyelmedet! Áldd meg nagyjait, kicsinyeit, mind köz, — mind tanácsos rendeit!“ — Kegyes jóltevőnk, megdicsőült lélek! mi pedig a te jótékonyságodnak részesei, hálával emlegetjük nevedet, áldjuk emlékezetedet! . . .

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Mielőtt az elintézésre várakozó ügyek tárgyalásába bocsátkoznánk, fennálló gyakorlat szerint, az egyházmegyénk kebelébe tartozó egyházközségek múlt évi valláserkölcsi, — vagyoni és iskolaügyi állapotát leszek bátor, az egyházlátogatások által felvett jegyzőkönyvek adatai alapján, a nagyf. Egyházmegyei Közgyűlés elé terjeszteni.

### I. Valláserkölcsi állapot.

Az istenházának buzgó látogatása, az istentiszteleti cselekvéseknek gyakorlása, a munkás kegyesség, önzetlen áldozatkészség kétségen kívül a bensőségteljes valláserkölcsi életnek, hithűségnek ismérvei. Lássuk tehát: hogy állunk ebben a tekintetben?! . . .

Az istentisztelet — az egyházlátogatási jegyzőkönyvek adatai szerint gyülekezeteink nagy többségében megtartatik hitelveink szerint: ünnepnapokon, vasárnapokon délelőtt, délután; hétköznapokon reggel (Csongoron estve is), bűnbánati heteken estve is. Kivételt képeznek azonban a következő egyházak: Minajban vasárnap csak délelőtt van istentisztelet, hétköznapokon pedig csak a bűnbánat idején. Nagyszelmencen aratásnak idején szünetel a hétköznapi istentisztelettartás. Szirénfalván és Botfalván, az ünnepnapokat és vasárnapokat kivéve csak bűnbánati héten mennek templomba; Ungpinkócon, Zaharban hétköznapon kétszer, kedden és pénteken tartatik istentisztelet.

Az egyházkerületnek azon rendelkezése, hogy a nem magyar nyelvű egyházakban minden 3-ik vasárnap magyar nyelvű legyen az istentisztelet, minden szláv ajkú egyházunkban megtartatik; — kivéve Sárosmezőt, hol eddig még csak az éneklés ment magyarul. Pályinban már mindig magyar nyelven folyik az istentisztelet; Szeretván minden második vasárnap, Ungpinkócon nagy ritkán tartatik tótul; Jenkén is többször tartatik magyar, mint tót nyelvű istentisztelet.

Az úriszentvacsora hitelveink szerint a szokásos egy heti előkészület után évenként 6-szor minden egyházban kiszolgáltatik s az azzal élők száma megfelelő volt. Kivételt képeznek e tekintetben Minaj és Korláthelmecc. Az előbbinről az van megjegyezve, hogy ott a hívek az istentiszteletet „gyéren látogatják“, ez utóbbitól pedig, hogy az egyháztagok közül úgy az istentiszteletet, mint az úrvacsorával való élést némelyek következetesen elhanyagolják! (Ennek okát — úgy hiszem a gyülekezet és lelkész között levő „viszonyban“ kell keresnünk.)

Miután a múlt évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 4. sz. 6. pont alatt hozott határozata értelmében a legközelebbi tavaszi ker. gyűlésre jelentést kell tennünk, hogy melyik egyházközségekben nem tartatnak meg a szokásos istentiszteletek és miért: kérem e tárgyra nézve a nt. egyházmegye intézkedését!

Bár igaz, hogy a templomi istentiszteletnek elhagyása, (hogy ne mondjam elhanyagolása) csak a csekély népességű egyházakban történik; de én nt. e. m. gyűlés most ismét hangsúlyozom, aminek egyes jelentésében már kifejezést adtam; hogy épen a csekély népességű gyülekezetekben van szükség arra, hogy a gyakori egybegyülekezés által igyekezzünk nevelni és erősíteni a csekély



létszámú hallgatókban az együvé tartozás érzését. Hiszen, ha ketten vagy hárman gyűlünk is egybe, ott van közöttünk az Ur!

Erőt kölcsönzünk hiveinknek s felfegyverezzük őket elleneink megejtése ellen, ha a templomi istenitisztelet látogatására és ott lelki szükségleteik kielégítésére nekik alkalmat szolgáltatva, azáltal vallásos buzgóságukat, hívhűségüket neveljük s egyházunkhoz való tartozandóságuknak érzését bennük erősítjük!

Az úrvacsorával elsőben élni akaró növendékeket az anyagyházakban az illető lelkészek, vagy ahol vannak, a segédlelkészek, a távol fekvő filiákban pedig az illető tanítók készítették elő. A konfirmáció mindenütt a templomban ünnepélyes szertartással folyt le; — a legtöbb egyházban újkenyéri úrvacsora osztás előtti vasárnap Ungváron a gimnázistáké pünköszt előtt. — Ungtarnócon, Botfalván, Zaharban, Palágyban, Gállocsban, Felsőőröcsén, Jenkén, Kereszten áldozó-csütörtökön. Nagyszelmencen a reform. ünnepe előtt, Vámoslucskán ujbóri úrvacsora osztása előtti vasárnap.

Sárosmezőn a konfirmáció elmaradt, állítólag — a kedvetlen időjárás miatt!

A mindkét nembeli felnőtt ifjak nyári vallásos oktatásban csak a következő egyházakban részesülnek: Csap, Kistrát, Nagyszelmenc, Pályin. Vallásos estélyek tartanak: Ungváron, Záhonyban, Nagygejőcön.

A házasuló felek esketése, egyházi megáldása sehol sem marad el; a kihirdetése sem az egy Solymost kivéve, ahol az nem minden házasságkötésnél történik meg; hogy miért: erre az egyházlátogatóság nem nyújt feleletet.

Vegyes házasságkötés esetében a születendő gyermekek vallására nézve megegyezés jött létre:

Javunkra; Záhonyban = 2, Szűrtében = 1, Bezőben = 1, Minajban = 1, Ungváron = 2, Iskében = 1, Mokcsában = 1, Felsőőröcsén = 1. Összesen 10 esetben.

Kárunkra: Zaharban = 1., Ungváron = 4. Összesen 5 esetben. Nyereségünk = 5.

Szektáriusok, babtisták vannak Eszenyben, Nagydobronyban, Záhonyban mintegy 15—20-an. Viszállkodó házások sehol, törvénytelenül együtt élők csak Sárosmezőn jelentettek, akiket a presbyterium emiatt eltiltott a templ. elsőszék használatától.

Áttért hozzánk: Nagygejőcön 1 nő, Korláthelmecen 1 fi, Ungváron 1 fi, Vajánban 1 fi, Pályinban 1 nő. Összesen 3 fi. 2 nő = 5.

Kitért tőlünk : Záhonyban = 1 nő, Ungtarnócon = 1 fi, Ungváron = 2 nő. Összesen = 1 fi., 3 nő. Nyereségünk = 1.

A vasárnapi munkaszünetről szóló egyházi és polgári törvényt sehol meg nem szegték hitsorsosaink.

Nagyszeretvárról felekezeti sérelemként jelenti a lelkész, hogy Badics György kisszeretvai lakos ref. egyháztag figyermekét a solymosi gör. kath. pappal kereszteltette meg, aki erről jegyzéket a n.-szeretvai lelkésznek nem küldött.

Mint hitelveinkkel ellenkező szokás van jelente Záhonyból, K. Helmechről, Bezőből, Zaharból, Ungvárról, Szirénfalváról, Bátfáról: a temetők kivilágítása; Helmeceen, Zaharban, Bezőben szórványosan a búcsujárás is szokásban van.

A segélyre szorult szegényekről, árvákról, szükség esetén a legtöbb helyen a polgári község gondoskodik. Nagydobronyban, Csongoron a polgári és egyh. község együtt; Korláthelmeceen, Ungváron, Ungpinkócon, Báltán, Csicszerben az e célra szolgáló alapítványok.

A temetési szertartást most már mindenütt a lelkészek végzik s a hívek a temetési szertartásokon való megjelenést mindenütt kegyeletes kötelességnek tartják.

Az egyházi éneklés szépítése érdekében dicsérendő áldozatot hozott a bezői gyülekezet, mikor templomában orgonát állított 3600 kor. költséggel. Nagygejőc is megrendelte templomába az orgonát 2800 kor. értékben. Ugyanítt az egyháznak ifju tanítója a férfi énekkar mellett az ifjabból is szervezett énekkart s azt odaadással vezeti. Palágyon az énekkar saját költségén harmoniumot szerzett be.

Énekkar még mindég kevés egyházban van: u. m.: Csapon, Nagydobronyban, Csongoron, Záhonyban, Nagygejőcön, Palágyon, Kaposon, Bésben, Vajánban, Ungmogyoróson, Jenkén. Ungváron a gimn. tanulók körében is alakult s vallásos estélyeken szerepelni is szokott. Bezőben szünetel a vezetés hiánya miatt, t. i. a tanító katonai szolgálatban van. Egyházmegyeileg megerősített alapszabálya csak a csongori énekkarnak van.

Egyletek vannak: Csapon legényegylet, nőegylet is alakulóban, Záhonyban ifjusági egyesület megerősített alapszabályokkal és Ungváron ugyancsak ifjusági egyesület.

Az áldozatkészség minden egyházban megnyilatkozott hol kisebb, hol nagyobb mértékben; legnagyobb mértékben Magasréven, Solymoson, Nagydobronyban és Bezőben, a három

első templomára, az utóbbi orgonájára hozva meg az áldozatot. Nagyobb mérvű adakozások voltak az 1912-ik évben:

	Korona
1. Csapon Isten dicsőségére	262.—
2. Nagydobronyban templom festés és urasztala kész- letre	2123·44
3. Kisdobrony Isten dicsőségére	240.—
4. Tiszaásvány „ „	269.—
5. Csongoron Tamási Ferenc templomalapra	900.—
„ „ „ Kálvineumra	100.—
6. Szürtén Isten dicsőségére	153.—
7. Nagygejőcön Isten dicsőségére	714.—
8. Tiszasalamonban Isten dicsőségére és orgonára	618·11
Tiszasalamonban Galambos Ferencné a templomi szószékre báronyterítőt ajándékozott	150.—
9. Záhonyban Isten dicsőségére	250.—
10. Bező Isten dicsőségére és orgonára	2160.—
11. Ungvár Isten dicsőségére	711.—
12. Zahar „ „	399·70
13. Palágy „ „	365·51
14. Nagyszelmenc Isten dicsőségére	221·74
15. Szirénfalva „ „	180.—
16. Ungnyarád „ „	415.—
17. Nagykapos „ „	267.—
18. Bajánháza „ „	283.—
19. Magasrév templomra	3896·14
20. Pályin Isten dicsőségére	258·03
21. Solymos templomra	2807·64
22. Vámoslucska Isten dicsőségére	328.—
23. Felsőrőcse „ „	410·02
24. Sárosmező „ „	231·60
25. Kereszt „ „	147.—
26. Jenke „ „	291·90
27. Eszenyben dr. Szabó József budapesti ügyvéd „lel- kész-alap”-ra	1122·86
28. Vajkócon Nagy Géza lelkész neje 2 drb. alpacca kenyérosztó tányért	50.—

Ezek közül mindenesetre ki kell emelnünk Csongoron Tamási

Ferenc és Eszenyben dr. Szabó József adományát, mindkettő méltó arra, hogy adományukat jegyzőkönyvileg is elismerjük.

Az itt ki nem mutatott összegekkel együtt az adakozás volt : 20,945 k. 76 fill., míg az előző évben 19,542 k. 40 fill. Ez a tetemes összegre menő adakozás mindenestre tanúbizonysága annak, hogy a jó cselekedetekben nyilvánuló hitbuzgóság, áldozatkészség, anyaszentegyházunk iránti szeretet, a mai anyagiás önző világban, a mai nehéz viszonyok között sem halt ki kálvinista népünk kebeléből.

## II. Az egyházak közléte. szervezete, vagyoni állapota.

Az egyházak mindenütt a törvény kívánalmainak megfelelőleg vannak szervezve. Egyházmegyénkben van 39 anyaegyház, 2 társegyház, 9 leányegyház. Az anyaegyházakban működik ezidőszerint 38 rendes lelkész, 5 segédlelkész.

A presbiteriumok mindenütt szabályszerűen megfelelő létszámmal vannak alakítva, s annak tagjai teljesítve törvényben előírt kötelességeiket, előljárnak jó példájukkal a nép előtt, segítői, támogatói a lelkészeknek az egyházépítés nagy munkájában. Csupán két egyházból van az ellenkező jelentve, t. i.: Korláthelmeccről, hol némely presbyteri tagok kötelességüket elhanyagolják, amennyiben a gyűléseken következetesen meg nem jelennek; a népnek rossz példát mutatnak, amennyiben az úrvacsorával való élést is következetesen elkerülik; — a másik ilyen sajnálatos jelentés Keresztről szól, ahol szintén nem előljárok, sem a kötelességteljesítésben, sem a jó példaadásban.

Az egyházközségnek nincs ládája Kereszten; pecsétje Pallóban. Zaharban, Veskócon.

Az egyház ládája Tizasalamonban, Gálócsban a templomban készült tűzmentes helyiségben, illetve könyvtárban (Salamonban a levéltár és könyvtár is), Ungmogyoróson, Veskócon az egyházgondnoknál, a többi egyházakban a paróchián tartatik.

A presbyteri és közgyűlési határozatokról mindenütt jegyzőkönyv vezetetik; a püspöki, esperesi körlevelek, a rendeletek könyvébe beiratnak; az anyakönyvek, más jegyzőkönyvek rendben. Lelkészi iktató- és postakönyv most már sehol sem hiányzik; azonban még mindig hiányzik Tiszaásványban a paróchiális könyvtárból a Varga Lajos egyháztörténelme és a törzskönyv.

Zaharban nincs vagyón-leltár; e tekintetben azonban intéz-

kednünk nem szükséges, mert felsőbb hatóságunk minden egyházat kötelezőleg intézkedett.

A számadások felülvizsgálat céljából beküldettek s az egyházmegyei számvevőszék által átvizsgálva be vannak terjesztve az egyházmegyei gyűlés elé.

Az egyházi épületek rossz karban vannak: Nagykaposon, Pallóban, Tiszaásványban, Bajánházán, Felsőrócsén a templom; Ungpinkócon, Korláthelmecen, Felsőrócsén az iskola; Bajánházán, Nagyszeretván, Gállocsban a paplak; Bártfán, Csapon, Kistráton, Korláthelmecen, Vámoslucskán a melléképületek.

Tűzkár ellen nincs biztosítva Záhonyban az új paplak, Jenkén az új iskola, Zaharban az új istálló. Ezekkel az egyházakkal szemben intézkedést kérek!

Jövedelmező földbirtoka van a következő egyházaknak:

	Földbirtok hold	Bérház □-öl.
1. Csongor	70	—
2. Nagydobrony	35	—
3. Kisdobrony	10	—
4. Tiszaágtelek	5	—
5. Eszeny	25	—
6. Tiszaásvány	4	—
7. Csap	11 1198	1
8. Korláthelmec	6	1
9. Nagygejőc	11	—
10. Kisgejőc	16	1
11. Kistrát	16	—
12. Záhony	21	—
13. Botfalva	1 600	1
14. Ungtarnóc	10	—
15. Ungvár	1	1
16. Zahar	2	—
17. Ungpinkóc	4	—
18. Bártfa	10	—
19. Palló	18 250	—
20. Gállocs	50 500	—
21. Palágy	20	—
22. Nagyszelmenc	13 502	—
23. Szirénfalva	1	—
24. Csicsér	65 960	—

25. Bés	5	—	—
26. Iske	6	—	—
27. Vaján	23	600	—
28. Mokcsakerész	29	—	—
29. Vajkóc—Mátyóc	9	266	—
30. Ungcsepely	1	—	—
31. Nagyszeretva	8	10	—
32. Pályin	5	—	—
33. Vámoslucska	13	—	—
34. Solymos	2	—	—
35. Felsőrőcse	20	—	—
36. Jenke	139	—	—

Földbirtok összesen : 689 86

Bérház összesen : 5

A tanítói javadalomhoz tartozó földek még mindig nincsenek az egyház nevére telekkönyvezve : Bezőben, Zaharban, Kereszten, Pinkócon a tanítói fundus, Pallóban öt vékás föld, Jenkén a tanítói fundus. — Mivel az egyház nevére való átíratásnak most már a bíróságok részéről semmi akadálya nincs, nevezett egyházakat szigorúan útasítani kérem az áttelekkönyvezés mielőbbi keresztülvitelére.

A belhivatalnokok fizetése nem folyt be: Minajban a lelkészi, Solymoson, Kereszten a tanítói, Kistrátban a lelkészi, tanítói.

Nem a törvénynek megfelelő módon történik a fizetésszedés Kistrátban, hol a lelkész és tanító fizetésüket saját maguk szedik és Korláthelmecen.

Adókönyvecskét még mindig nem használnak : Szürtében, Ungtarnócon, Botfalván, Bezőben, Zaharban, Ungpinkócon, Ungnyarádon, Szirénfalván, Báltán, Pallóban, Nagykaposon, Mokcsában, Mogyoróson, Csepelyben, Veskócon, Bajánházán, Magasréven, Nagyszeretván, Vámoslucskán, Jenkén, Kereszten, tehát 21 egyházban.

Itt megjegyzem, hogy múlt évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 87. sz. a. határozatával az adókönyvecskék beszerzését „az egyöntetű megállapodásig függőben hagyta.“ — A jó rend érdekében azonban — magam részéről szükségét látnám annak, hogy erre az egyöntetű megállapodásra mielőbb eljussunk. Meltóztassék azért már most, ez irányban intézkedni!

Az egyházak alapítványai, tőkepénzei (ahol t. i. : vannak

ilyenek) részben egyeseknél szabályszerű kötvényeken, részben pénzügyintézeteknél vannak elhelyezve és kellőképpen biztosítva.

Tőkepénze, illetve különböző című „alap“-ja van a következő egyházaknak :

	Korona
1. Csap ... ..	3992·44
2. Tiszaásvány ... ..	7298·94
3. Eszeny ....	13099·88
4. Szalóka ... ..	1829·50
5. Tiszaágtelek ... ..	959·96
6. Kisdobrony ... ..	463·97
7. Nagydobrony ... ..	1772·—
8. Csongor ... ..	2190·90
9. Korláthelmec ... ..	2000·—
10. Nagygejőc ... ..	546·12
11. Kisgejőc ... ..	1130·69
12. Szürte ... ..	2359·—
13. Tiszasalamon ... ..	1717·—
14. Záhony ... ..	2532·—
15. Botfalva ... ..	6561·19
16. Ungtarnóc ... ..	1137·—
17. Ungvár ... ..	72503·80
18. Zahar ... ..	157·20
19. Ungpinkóc ... ..	6191·05
20. Bátfa ... ..	2443·56
21. Palló ... ..	8945·32
22. Gálocs ... ..	4203·88
23. Nagyszelmenc ... ..	5632·98
24. Szirénfalva ... ..	2123·37
25. Ungnyarád ... ..	11078·15
26. Nagykapos ... ..	11024·56
27. Csicsér ... ..	41255·31
28. Bés ... ..	7005·90
29. Iske ... ..	1306·70
30. Vaján ... ..	4158·83
31. Mokcsa—Kerész ... ..	2828·26
32. Ungmogyorós ... ..	490·—
33. Vajkóc ... ..	200·—
34. Ungcsepely ... ..	2293·23
35. Veskóc ... ..	837·68

36. Bajánháza ... ..	7049·26
37. Nagyszeretva ... ..	1737·—
38. Pályin ... ..	547·26
39. Vámoslucska ... ..	5909·60
Összesen ...	249515·07

## Terménymagtára van a következő egyházaknak:

	Köböl
1. Tiszaágtelek ... ..	42·—
2. Eszeny ... ..	224·—
3. Tiszaásvány ... ..	60·03
4. Korláthelmeç ... ..	114·01
5. Nagygejőc ... ..	82·02
6. Kisgejőc ... ..	26·03
7. Kistrát ... ..	23·03
8. Szúrte ... ..	31·02
9. Tiszasalamon ... ..	60·02
10. Zahar ... ..	9·03 <sup>2/4</sup>
11. Bátfa ... ..	51·01
12. Palló ... ..	147·01 <sup>3/4</sup>
13. Gálocs ... ..	29·00 <sup>2/4</sup>
14. Palló ... ..	17·03
15. Nagyszelmenc ... ..	27·01 <sup>1/4</sup>
16. Szirénfalva ... ..	18·02
17. Nagykapos ... ..	17·02 <sup>1/4</sup>
18. Csicsér ... ..	69·03 <sup>1/8</sup>
19. Bés ... ..	59·03 <sup>3/4</sup>
20. Iske ... ..	100·02
21. Vaján ... ..	44·—
22. Ungmogyorós ... ..	46·—
23. Veskóc ... ..	11·01 <sup>3/4</sup>
Összesen ...	1316·01 <sup>1/8</sup>

## Adóssága van a következő egyházaknak :

	Korona
1. Csap ... ..	3146·21
2. Eszeny ... ..	7000·—
3. Szalóka ... ..	1054·—
4. Tiszaágtelek ... ..	9000·—
5. Kisdobrony ... ..	9936·72



6. Nagydobrony	2800.—
7. Csongor	2300.—
8. Korláthelmec	262.—
9. Nagygejőc	4500.—
10. Kistrát	3900.—
11. Tizzasalamon	12000.—
12. Záhony	910.—
13. Botfalva	3600.—
14. Ungtarnóc	1400.—
15. Minaj	13600.—
16. Ungvár	49000.—
17. Bező	4000.—
18. Ungpinkóc	1600.—
19. Bátfa	100.—
20. Palló	1000.—
21. Gálocs	14000.—
22. Palágy	500.—
23. Szirénfalva	4843.—
24. Ungnyarád	1400.—
25. Csicsér	800.—
26. Bés	1000.—
27. Iske	4000.—
28. Vaján	3000.—
29. Mokcsa	2000.—
30. Ungmogyorós	2000.—
Összeg	164651.93

Tehát 38 egyházunk van adóssággal terhelve s ezek legnagyobb része iskolaépítés céljaira vétetett fel. A tartozások után a kamatok mindenütt fizetve vannak, kivéven Szirénfalvát, mely egyháznak az e. megyétől felvett 2000 korona tartozása után sok hátraléka van.

Az 1913. évi adókimutatást és költségvetést el nem készítették és be nem küldték az egyházlátogatás idejéig: Eszeny, Szalóka Bező, Zahar, Minaj, Jenke, Kereszt. Eszeny és Szalóka már azóta beküldték; a többi egyházak lelkészeit pedig figyelmeztettem, hogy a III. tc. 6. §-ának intézkedését fogom velök szemben alkalmazni, t. i.: költségükre küldöttséget küldök ki az adókimutatás, költségvetés elkészítésére.

A fizetések mindenütt a lelkész és gondnok együttes útalvá-

nyozására történek. A pénztári maradvány az egyházlátogatóság-  
nak mindenütt fel lett mutatva, kivéven Keresztet, hol azt a gond-  
nok felmutatni nem tudta.

Az adók nincsenek kifizetve : Tiszaágteleken illeték egyen-  
érték (de rendezés alatt van); Csongoron földadó, építkezés miatt ;  
Felsőrőcsén, Sárosmezőn (mivel jegyzők nincs.)

Itt elismeréssel kell megemlítenem, miszerint Ungcsepelyben  
az egyház által fizetendő orsz. lelkészi nyugdíjintézeti fentartói já-  
rulékot, az egyház szegénysége miatt Szőlőssy Gyula lelkész vál-  
lalta és fizeti.

A segélyben részesült egyházak a kapott összeget arra a  
célra fordították, amelyre adatott.

Perben áll az egyház: Botfalván, mint alperes a községgel  
temető ügyben; Vajkócon bizonyos út miatt; Solymoson a tem-  
plomépítésből kifolyólag Leskó János vállalkozóval; Lucskán még  
mindig Laufer Ignátz vállalkozóval; (de vesztés esetén a költsége-  
ket a lelkész vállalta magára.)

Nagyobb mérvű építkezéseket végeztek a múlt évben :

	Korona
1. Csap templom, paplak, bérházra ... ..	1033.—
2. Tiszaágtelek iskolát, tanítólakot épített... ..	11976·10
3. Nagydobrony templomra!... ..	5117·78
4. Záhony lelkészlakot épített ... ..	10000.—
5. Tizasalamon melléképületekre ... ..	1847·97
6 Kistrát vaskerítésre ... ..	5804·68
7. Nagygejőc iskolára ... ..	6566·82
8. Ungtarnóc melléképület ... ..	1210·14
9. Botfalva iskola ... ..	4160.—
10. Bező orgona és harang ... ..	5000.—
11. Zahar melléképület ... ..	1678·80
12. Nagykapos melléképületek ... ..	1235·46
13. Vaján templomrenoválás ... ..	1200.—
14. Ungmogyorós melléképületek ... ..	1835·90
15. Magasrév új templom ... ..	23381·06
16. Sólomos új templom ... ..	12275.—
17. Nagyszeretve templomfedés ... ..	1449.—
18. Kereszt iskola, melléképületekre ... ..	2422.—
19. Jenke iskolára ... ..	3778·70

Az itt fel nem tüntetett kisebbszerű javításokkal

együtt építkezésre fordítottak egyházaink összesen 107322·71

Az áldásos béke, szeretet, egyetértés angyala még mindig nem tért vissza a korláthelmeci és minaji gyülekezetekbe; az egyházi hatóság azonban igyekszik a visszatérésnek útját egyengetni; hisszük, hogy sikerülni fog a békét felzavaró ellentétet mindkét kelyen kiegyenlíteni s a jó békességet helyreállítani.

### III. Iskolai ügyek.

Egyházmegyénk területén van 36 felekezeti iskola; ezekben működik ezidőszerint 31 tanító, 3 tanítónő; mind oklevelesek. — Üresedésben van a tanítói állás Bésben szeptember óta, honnét a tanító Nagykaposra ment át, helyét mindeziddeig nem sikerült betölteni, holott az egyház erre nézve mindent megkísérlett; de pályázó nem jelentkezett. Üresen van Sárosmezőn is f. év január 1-seje óta, amikor Soltész Károly ottani tanító nyugdíjba ment; itt sem sikerült az állást mai napig betölteni. A bezői tanító Kézy György katonai szolgálatra vonult be; iskolája vezetését Minay Julia ottani tanítónő volt szíves elvállalni.

A növendékek mindenütt rendesen látogatják az iskolát. Tankönyveikül a kerület által megállapított tankönyvek használatnak. Az iskolai naplók mindenütt rendesen vezetettek, kivéven Ungnyaradot, hol a vezetés kifogás alá esik.

Az iskolás gyermekek nem vezetettek a templomba Ungváron „a nagy távolság miatt“, Bezőben pedig csak nyárban; egyebütt felvezetettek.

A nem felekezetiinkbeli iskolába járó növendékek vallásos oktatásáról mindenütt gondoskodva van — Pályinnak kivételével, ahol az arról való gondoskodás az egyh. látogatási jzökv. szerint még csak folyamatban van, — holott erre a presbyterium most egy esztendeje fel lett hívva. Szigorúan útasítandó ez a presbyterium, hogy ne csak gondolkozzék ez égető kérdés felett, hanem cselekedjen is! A többi állami és községi iskolákban a vallás és énektanítás az erről felvett jegyzőkönyvek szerint „semmi kívánni valót nem hagy fenn.“

Nem ref. felekezeti középiskolába járó növendék konfirmáltatott Záhonyban 1, Ungváron több.

Nem törvényszerű tanterem már csak 3 van egyházmegyénkben u. m.: Korláthelmeczen, Felsőrócsén, Ungpinkócon, mindhárom tárgya lesz közgyűlésünknek. A többi egyházak — habár nagy erőfeszítéssel, adósságcsinálással törvényszerűvé tették iskolájukat, csak hogy azt megtarthassák.

A tankönyvek kellő időben való beszerzéséről csak Korláthelmeceken nem történik gondoskodás, hol a presbyterium azt nem tartja kötelességének.

Az ismétlőkiskola mindenütt gyakoroltatik; de az ismétlősök oktatására készített olvasókönyv nincs Zaharban, Ungpinkócon, Veskócon, Magasréven. Korláthelmeceken, Pallóban csak 2 példány van.

Az iskola fűtését, tisztítását, tüzfával való ellátását még mindig a gyermekek teljesítik Bezőben, Zaharban Veskócon, Nagyszeretván, Kereszten. Ez utóbbi helyről az van jelentve, hogy az iskolafűtéshez a fát a tanító saját költségén szerezte be, de az egyház azt neki megtéríteni nem akarja. Mivel egyh kerületi szabályrendeletünk 11. §-a szerint „az iskolás gyermekeknek a tisztogatás, vizés fahordás határozottan tilos“ tisztelettel kérem a fentnevezett egyházakat fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezni, hogy iskolájoknak a ker. szab. rendeletnek fentidézett §-a szerint való tisztításáról és fűtéséről gondoskodjanak, annyival is inkább, mert ezek Zaharnak kivételével adósegélyben részesülnek s mint ilyenek részére az iskolafűtés, tisztítás díjja az adóalapból kiutaltatott, Kereszt pedig köteleztessék, hogy a tanítónak az iskolafűtésre fordított fa árát térítse meg.

Fanemesítést tanulnak a tankötelesek: Szalókán, Kistrátban, Palágyban, Solymoson, Felsőőröcsén, Kereszten. Csicserberben konyhakertészetet. Házi ipart: Csicserberben fafaragást, Magasréven a leányok női kézimunkát.

#### IV. Statisztikai adatok.

a) Egyházmegyénk lélekszáma: 27,974. Született: 467 fi; 454 nő; összesen 921. Meghalt 274 fi; 290 nő; összesen 564.

Házasságot kötött 180 tiszta; 40 vegyes; összesen 220 pár. Konfirmálva volt 281 fi; 307 nő; összesen 588.

Áttért hozzánk 3 fi; 2 nő; összesen 5.

Kitért tőlünk 1 fi; 3 nő; összesen 4.

Születendő gyermekek vallására nézve megegyezés köttetett javunkra 10; kárunkra 5.

b) Az egyházközségek vagyoni állapota összesítve:

	Korona
1. Közpénztári bevételek	316259·15
2. „ kiadások	290858·85
3. „ maradvány	25672·55
Felülköltés levonva	272·25
Maradvány	25400·30
4. Tőkepénz	157198·25
5. Lelkeszi fizetési-alap	14319·42
6. Tanítói „ „	1512·86
7. Iskola-alap	28—
8. Templom alap	20661·54
9. Orgona-alap	11542·95
10. Énekkar „	2729·38
11. Alapítványok	12346·93
12. Regále-váltás	2534·64
13. Fafizetés-alap	11942·91
14. Szegények-alapja	2200—
15. Harang-alap	209·89
16. Urasztali-alap	40·98
17. Kisajátítási-alap	180—
18. Magtár-alap (pénzben)	12067·32
Összesen	274915·37
Adósság levonva	211468·53
Marad (Tőke, alap, készpénz)	63446·84
19. Termény-magtár	1316 köb. 1 $\frac{1}{8}$ véka.
Földbirtok	689 hold 86 □-öl.
Bérház	5—

### V. Közérdekű intézkedések.

Őszi gyűlésünk óta tett adminisztracionális intézkedéseim, illetve ténykedéseim közül időkimélés szempontjából csak egy nehányat, nevezetesebbet említek meg.

Sem a lelkeszi, sem a tanítói karban változás nem történvén, ilyen irányú intézkedést nem is tehettem.

1912. nov. hó 28-án az egyházmegyénk részére leküldött őszi segélypénzeket az őszi segélyosztó-bizottsággal kiosztattuk.

Folyó év jan. hó 14-én az orsz. lelkeszi nyugdíjintézeti és közalapi számadásokat a múlt évről, az arra hivatott bizottság

tagjaival Ungcsepelyben átvizsgáltuk, a folyó évi járulékokat kivetettük.

Folyó hó 11-én eleget tettem a múlt őszi e. m. gyűlés 22 pontjában reám ruházott megbízatásnak. Kimentem Felsőőröcsére az iskolaügy elintézése céljából kiküldött társaimmal, ifj. Szakal István és Stépán László tanácsbíró urakkal; sajnos, hogy fáradozásunkat siker nem koronázta!

Febr. hó 14-ére időszaki tanácsot hívtam össze Ungvárra, hol a következő bírósági ügyek tárgyalattak:

1. Varga Károly korláthelmeci lelkész fegyelmi ügye.
2. Ráczkövy János palágyi lelkész f. ügye, — a barkaszói lelkészválasztásból kifolyólag.
3. Varga Károly korláthelmeci lelkésznek Nagy Sándor e. m. tanácsbíró elleni panaszos ügye.
4. Lékó András nyarádi tanítónak fegyelmi ügye.
5. Varga Károly korláthelmeci lelkész, Mészáros Károly korláthelmeci tanító fizetési ügye.

A tárgyalások eredménye jegyzőkönyvünkben lesz olvasható!

Március hó elején az egyházlátogatási teendőket végeztem a IV. járás egyházaiban Komjáthy István lelkésztársammal.

Márc. 26-ára számvevőszéki ülést hívtam össze Szüirtében, amikor az egyházmegye pénztárának számadásait vizsgáltuk meg.

Legörvendetesebb intézkedésem volt, mivel az sok lelkésztársamnak örömet, mégpedig várt örömet szerzett, hogy február hó végén lelkésztársaim között 11,800 korona elsőfélévi korpótlékot szétosztottam. Ez minden esetre örvendetes eredménynek mondható; — habár örömlünkbe itt is vegyültek a csalódás keserű cseppjei is! Mert hiszen tudjuk, magas állami egyének, állami férfiak ajkáról hangzott el az adott szó, mely biztosított bennünket korpótlékunknak visszamenőleg, az 1912-ik év január 1-től való kiutalásáról; mégis 1913. jan. 1-től lett az kiutalva! Node vigasztalhat bennünket, hogy ez a kicsiny keserű csepp az örömlök poharába volt töltve: hogy mégis csak megértük a korpótlékot is! . . .

Jelentéstételem kapcsában egy — az egyházlátogatási jegyzőkönyvekből megállapított körülményre (mondhatnám talán mulasztásnak is) vagyok bátor felhívni a nt. egyházmegye becses figyelmét s egyuttal tisztelettel kérni intézkedését is.

Az 1909. őszi kerületi gyűlés határozatilag kimondotta, hogy: „az egyházlátogató kiüldöttség minden egyes egyházközségben istentisztelet tartásával köteles működését megkezdeni, akár vásár-

nap, akár hétköznap jelenik is meg; sőt a küldöttség egyik tagja alkalmi tanítást is intézzen a gyülekezetéhez.“ Ezen kerületi határozatból kifolyólag egyházmegyénk 1910. évi tavaszi gyűlésünk 27/a sz. alatt hozott határozatában az egyházlátogatás lefolyását még határozottabban körvonalozta s kimondotta: „Helyes és üdvös, hogy az egyházlátogatás mindig istentisztelettel kezdődjék; e célból szükséges, hogy ez az istentisztelet a gyülekezetben előre meghirdettség. Ezen az istentiszteleten az egyik egyházlátogató imádkozik, a másik az úrasztala mellől beszédet tart. A beszédnek tárgyát és irányát maga az alkalom adja meg. Ez az istentisztelet mindenkor reggel tartandó. Azért, hogy az egyházlátogatók minden egyházban egy napot töltsenek, szükséges, hogy a mainál több egyházlátogatási kör szerveztessék.“

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek adataiból azt látom, s másrészt biztos forrásból is tudom, hogy az egyházkerületi és egyházmegyei határozatokat a legközelebbi egyházlátogatás alkalmával az egyházlátogató urak nem mind tartották be; némelyik kört hamar befutották (V. jár. 7 egyh. 4 nap; I—III. jár. 5 nap); miből folyólag nem is volt rá idő, hogy mindenütt istentiszteletet is tartsanak. Pedig én úgy tapasztaltam, hogy mióta a fent leírt módon végezzük az egyházlátogatást, a nép nagy érdeklődéssel viseltetik az iránt, tömegesen tódul a templomba; — legalább én az idén is, máskor is megteltem találtam az istenházát, — még a kicsiny Szirénfalván is! Tisztelettel kérem azért, hogy méltóztassék a fent hivatolt e.-ker. és e.-megyei határozatokat az egyházlátogatósgoknak, az azokhoz való alkalmazkodás végett figyelmökbe ajánlani!

Nagy tiszt. egyházmegyei közgyűlés! Egyházmegyénk hajója a mai nappal egy nevezetes ponthoz jutott! Ugyanis tisztújítás lévén nálunk életbeléptetve, az egyházmegyei tisztviselők 10 évre választatnak; a tíz év ez esztendő őszén lejárván, az egyházmegyei tisztikarnak le kell mondania. Megbízatomat tehát nekem is vissza kell adnom oda, ahonnét nyertem: egyházmegyém közön-ségének, a gyülekezeteknek.

Nagy t. e. m. közgyűlés! Ebből az alkalomból legyen szabad idéznem, illetve ismételnem székfoglaló beszédemnek eme záró szavait: Egyházmegyém közönsége egy drága kincssel ajándékozott meg engemet, melyet én értékére nézve hasonlítok a Jézus egyik példázatában említett „mezőben elrejtett kincshez“, melyet minekutánna megtalál az ember, elrejtí azt és a talált kincsen való örömeben elmegyen titkon és minden marháját eladván, megveszi

azt a mezőt“. Ez a kincs, melyet én feljebb becsülök minden e világi kincsnél: egyházmegyém közbizalma“. „A kincset, a vagyont azonban nem elég csak megszerezni; — azt megtartani, gyarapítani is kötelesség“. „Megkísérlem“ — (mondottam székfoglaló beszédemben, — most pedig már mondhatom így: „Megkísérlettem a reámbízott kinccsel, egyházmegyém közbizalmával sáfárkodni! Ha hünek találtattam a reámbízottakban, jutalmaztatok meg amaz elismerő nyilatkozattal: „jól vagyon, jó és hív szolgám!“ — ha pedig haszontalan rossz szolgának bizonyultam: zárjatok ki bizalmatokból a külső sötétségre!“

Jelentésem tiszteletteljes előterjesztése után magamat atyafiságos szeretetükbe ajánlva, gyűlésünk tárgysorozatának következő pontjait tárgyalás alá bocsátom.

Közgyűlés e nagy figyelemmel és részletességgel összeállított jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja, s az esperesnek fáradságos munkájáért köszönetét nyivánítja. A jelentés alapján az egyes gyülekezetekben észlelt hiányokra és fogyatkozásokra nézve a következő határozatokat hozza:

1. A felsőröcsei lelkészt — jelentésének bevárása mellett — utasítja, hogy a sárosmezői elmaradt konfirmándusok konfirmációjáról gondoskodjék.

2. A nagyszeretváról sérelem gyanánt jelentett elkeresztelési ügyben az egyházmegye nem lát elegendő alapot a felsőbb hatóságok beavatkozására.

3. Az egyházak lelkészei, előljárói és tanítói felhivatnak arra, hogy a hitelveinkkel ellenkező s szórványosan tapasztalt szokások ellen, minők a temetők kivilágítása, s a búcsujárás, saját hatáskörükben a meggyőzés és tanítás fegyvereivel küzdjenek.

4. Tamási Ferenc csongori lakosnak, aki a templomalapra 900 koronát, a Kálvineumra 100 koronát és Dr. Szabó József budapesti lakosnak, aki az eszenyi lelkészi alapra 1122 K. 86 fillért adományozott, az adományait hálás köszönettel



jegyzi fel jegyzőkönyvünknek lapjaira, miről nevezetteket jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

5. Tiszaásványban a paróchiális könyvtárból hiányzó művek beszorgalmazására az illetékes lelkész útasíttatik, s jelentését jövő tavaszi gyűlésünkre bevárjuk,

7. Bező, Zahar, Kereszt, Palló és Jenke presbitériumai — jelentésük bevétele mellett — útasíttatnak, hogy az iskolai fundus, illetve ingatlanok az egyház nevére való áttellekkönyvezéséről haladéktalanul gondoskodjanak.

8. Solymos, Kereszt és Kisráth presbitériumai egyházuk belhivatalnokainak fizetését szorgalmazzák be és Kisráth arról is gondoskodják, hogy a belhivatalnokok fizetésüket ne személyesen szedjék.

9. Mindazon egyházak, ahol az adókönyvecskék még nem vétettek használatba, azokat szerezzék be s a folyó évi egyházi adószedésnél már minden adófizető egyháztag részére adják ki.

10. Az egyházmegyei pénztárnok utasíttatik, hogy Szirénfalva hátralékos kamatait az adott segélyből vonja le.

11. Keresztre annak a bejelentett ügynek a megvizsgálására, hogy a gondnok a múlt évi pénzmaradványt felmutatni nem tudta, jelentésük bevétele mellett ifj. Szakal István és Szabó Zoltán küldetnek ki.

12. Tiszaágtelek az illeték-egyenértéknek, Csongor, Felsőrocse és Sárosmező adóiknak kifizetésére utasíttatnak, s a kifizetésről őszi gyűlésünkre jelentsenek.

13. Szőlősy Gyula ungcsepelyi lelkésznek, aki szegény egyháza helyett az országos lelkészi nyugdíjintézet évi járulék fizetését magára vállalta, közgyűlés szíves elismeréssel adózik.

14. Az ungyváradai lelkésznek, mint iskolaszéki elnöknek a figyelme felhivatik arra, hogy az iskolai naplók rendetlen vezetését ne tűrje.

15. A pályini lelkész és presbitérium találjanak megnyugtató megoldást az állami iskolába járó ref. növendékek vallásoktatására nézve.

16. A koraláthelmeczi egyház előljáróságát figyelmezteti a közgyűlés az E. T. VI. t.-c. 15. §-ára, hogy tudniillik minden tankönyv a gyermekek által — az egyházi előljáróság gondoskodásából — otthon legyen beszerezhető.

17. Ungpinkócz, Veskócz, Magasrév, Zahar az ismétlősök oktatásához kiadott olvasókönyv beszerzéséről szintén gondoskodjanak.

18. Kiss László bátfai lelkész ellen az V. t.-c. 34 §. 1, 2, 3, pontjai alapján a fegyelmi vizsgálatot elrendeli, s ezen határozatot, az esperesnek kiadja.

19. Bezó, Zahar, Veskócz, Nagyszeretva, Kereszt figyelmeztetnek arra, hogy az iskola fűtéséről a fentartó egyházak tartoznak gondoskodni és Kereszt külön arra, hogy a tanítónak e címen tett kiadásait térítse meg.

20. Mindenik egyházlátogatóság az egyházlátogatás mikénti végzésére nézve a hozott egyházkerületi és egyházmegyei határozatok pontos betartására utasítatik.

**5.** Szölösy Gyula, tanácsbírói karunknak legidősebb tagja, az országos közalapnak, az országos ref. lelkészi nyug- és gyámintézetének helyi pénztárnoka, az egyházmegyei számvéviszéknek és építészeti bizottságnak tagja, egyházmegyei gazda tanácsbírói tisztségéről s a megnevezett állásokról való lemondását — testi erejének s szemeinek meggyengülése miatt — a közgyűléshez intézett levelében bejelenti.

Közgyűlésünk mély megilletődéssel, a pótolhatlannak látszó veszteség leverő érzésével, de az Isten hűséges gondviselésének hálás felismerésével s a megnyugvás felemelő tudatával fogadja el a mindnyájunk előtt fájdalmasan ismert okokkal teljesen megindokolt lemondását.

Egyházmegyénk életében csak a tegnapi

napnak eseménye az, hogy ezelőtt 19 évvel a nagygejőczi gyűlésen papi tanácsbíránkká választottuk s eskettük fel Szőlősy Gyula ungcsepelyi lelkészt. A már addig is kipróbált s fáradhatatlannak ismert erő többi bölcs kormányzóink mellett is mindjárt az elsők közé áll, a kormányrúd mellé s vezeti egyházmegyénk hajóját az épen e korszakra eső alakulások új intézmények járatlan vizein bölcs szívvel s értelmes lélekkel. Nap-nap mellett újabb és újabb terheket rakunk vállaira, mert nincs megoldásra, nincs elvégzésre váró kérdés és munka, hogy őt nélkülözni tudnók és akarnók. S ime ez a tegnapi nap még el se múlt egészen: lelkének tüze felemésztette a romolhatatlannak tartott testi erőt. Halával azért az Isteni gondviselés iránt, aki a szükség idejében adta őt nekünk Nehéniásul: a mellé a jutalom mellé, amit kinek-kinek megad Isten a hűséggel végzett munka boldogító öntudatában, jutalmul adjuk mi is a legszebbet a mit adhatunk: helyet e mellett a zöld asztal mellett Szőlősy Gyulának mint örökös tanácsbíránkknak! Az ekként megüresedett tanácsbírói hely az általános tisztújítással lesz betöltendő; a közalap, az országos lelkészi nyugdíjintézet pénztárnoki s az egyházmegyei gazda teendőinek ideiglenes ellátásával Tóth Lajos egyházmegyei pénztárnok bíztatik meg; a számvevőszéki s építészeti bizottság tagság helye őszi gyűlésünkig, melyen mindkét bizottság újra alakítandó, betöltetlen marad.

6. Esperes jelenti, hogy az egyházmegyei tisztikarnak az 1903. évi Ungváron tartott tartott tavaszi közgyűlés 4. sz. határozata alapján az ugyanazon évi Iskében tartott őszi közgyűlés 4. sz. határozatával nyert tíz éves mandátuma lejárt. Megköszöni azért az egész tisztikar nevében azt a jóakarátú bizalmat és támogatást, melylyel az egyházmegye egész közönsége, lelkészei és tanítói elnézően igyekeztek a lefolyt ciklusban a tisztikar nehéz, de gyönyörűsége terhét könnyíteni, a maga s elnöktársa nevében is bejelenti az egész tisztikar lemondását.

Közgyűlés elismeréssel az egész tisztikarnak önzetlen sáfárkodásáért, a lemondást tudomásul veszi s a tisztújítás megejtéseig megbízza a tisztikart az Egyházmegye ügyeinek további vezetésével. Egyszersmind elrendeli a szavazást következő tisztségekre: esperes egyházmegyei gondnok, hat egyházi, hat világi tanácsbíró, egy papi főjegyző, két papi jegyző, egy világi főjegyző s egy világi jegyzőre. A szavazatok beadásának határideje június 1. s erről a gyülekezetek esperesi körlevellel értesítendők.

A szavazatok felbontására s az esetleg szükséges újabb szavazások teljes lebonyolítására Szűcs István esperes elnöktele alatt Minay István, Hegyi György, Komjáthy Gábor és Maksa József tagokból álló bizottságot küldi azzal, hogy az őszi gyűlésünkön a szavazás eredményéről számoljon be.

Mindazon többi tisztségek és bizottságok pedig, amelyeknek mandátuma tisztújításig tart s amelyeknek betöltése vagy megalakítása a közgyűlés plénumát illeti, őszi gyűlésünkön lesznek betöltve és megalakítva.

**7.** Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, a tisztikar lemondásával kapcsolatban bejelenti, hogy gondnoki tisztségéről, amely rá nézve olyan nagy és kiváló megtiszteltetés volt, amiben az életben egész közéleti pályája alatt nem részesült, amelynek a betöltésére — megválasztatása alkalmával — összes erőit és tehetségeit felajánlotta, épen azért, mert visszavisszatérő betegsége — minden jó szándéka mellett is — már évek óta újra és újra akadályozza őt a tisztségével járó kötelességek teljesítésében, véglegesen lemond, illetőleg az 1911. évi tavaszi gyűlésünkre már bejelentett lemondását megújítja.

Közgyűlés hálásan ismerve el, hogy az a 15 év, amit egyházmegyénk a Komjáthy Béla gondnoksága alatt élt át, súlyban és tekintélyben való növekedésünknek, anyaszentegyházunkat és nemzetünket egyaránt érintő alkotások-

nak volt a fényes és diadalmas korszaka, hálá-  
san ismerve el azt is, miszerint az, hogy itt, e  
mi szűkebb hazánkban a protestantizmus elvei-  
nek nem kedvező talajon sikerült a szabadelvű,  
felekezeti elfogultságtól mentesített nevelésnek  
szilárd és megingathatlan alapot vetni, ez is az  
ő gondnoki ténykedésének örök és elévülhellen  
érdeme: a lemondást a nagy veszteség fájó ér-  
zésével jegyzi fel jegyzőkönyvének lapjaira,  
megnyugvást keresve abban a gondolatban, hogy  
Komjáthy Béla tőlünk távol is a magyar nemzet  
életével és boldogságával összeforrt elveinknek,  
igazságainknak és jogainknak lesz a történelem  
által bizonyára megkoszorúzott bajnoka.

8. Dr. Tüdös István esperes, az alsóharsodi ref egyház-  
megye nevében a képviselőházhoz felhívást intézett, melyben  
a vásár- és ünnepnapí általános munkaszünetre vonatkozólag  
azon kérelmet terjeszti elő, hogy gondoskodják a m. kir. kor-  
mány az 1891. évi XIII. t. c. egyoldalusága megszüntetéséről  
— melynek jótéteményében ez idő szerint csak az ipari mun-  
kások részesülnek — egy olyan törvénycikk megalkotása által,  
mely a szellemi munkával foglalkozókra is egyaránt kiterjedjen,  
azoknak vásár- és ünnepnapí munkaszünetét is magában  
foglalja; s felhívta egyházmegyei közgyűlésünket a feliratban  
foglalt kérelemhez való csatlakozására.

Közgyűlésünk régóta érzi szükségét egy  
olyan törvénycikk megalkotásának, mely módot  
s alkalmat nyújtana e haza minden polgárának,  
kiváltképen a szellemi munkával foglalkozó hi-  
vatalos egyéniségeknek, a községi, városi és  
állami tisztviselőknak, vármegyei hivatalnokok és  
alkalmazottaknak, szóval a nemzet intelligentiájá-  
nak — kik a mostani munkaszünetről szóló  
törvény mellett még vásár és ünnepnapokon is  
hivatalban tartoznak lenni — arra, hogy vásár-  
és ünnepnapokon a köznapi elfoglaltságtól,  
hivatalos munkától, teendőtől felszabadulva —  
a köznép előtt jó példa-adólag — templomba

mehessenek, valláserkölcsi szükségleteiket kielégíthessék s az a nap rájuk nézve is a szünet, a nyugalom napja lenne; miért is készséggel csatlakozik az alsóborsodi ref. egyházmegye közönsége nevében a képviselőházhoz intézett azon felirathoz, melyben az általános munkaszünetre, ugy a vásár-, mint ünnepnapokra vonatkozó oly törvénycikk megalkotását kérik, melynek jótéteménye a szellemi munkára is kiterjesztessék annyival is inkább, mert ezáltal az egyházaságnak, a meglazult valláserkölcsi életnek megújhodását, fellendülését várja és reméli.

Ezen jegyzőkönyvi határozatot a főt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

**9.** Komjáthy Gábor ungvári lelkész és tanácsbíró előadja, hogy az ungvári kir. kath. gimnázium, mely iskola hazánk északi részén, a Kárpátok tövében oly szép kulturális célt szolgál, — melynek évenként 50—60 ref. vallásu tanulója van — most ez iskolai év végével, június 11-én ünnepli 300-dos jubileumát; miért is indítványozza, hogy ezen szép ünnepélyen reform egyházmegyénk is képviseltesse magát.

Közgyűlésünk tekintve azon magasztos célt, mélynek az ungvári kir. kath. gymnázium oly hosszú idő óta szolgálatában áll, — mely nem más, mint a tudománynak, a nemzet műveltségének előbbvitele — most, midőn fennállása 300-dos jubileumát üli, készséggel csatlakozik az ünneplők seregéhez s az ungi ref. egyházmegyének az ünnepélyen való képviselétére felkéri az elnökségen kívül Komjáthy Gábor, Tóth Lajos, Pataky Pál, Bernáth Zoltán, Minay István, Stépán Géza, Stépán László, Szabó Lajos és Szabó Zoltán tagokból álló küldöttséget.

**10.** Olvastatott az egyházmegyei számvevőségnek 1913. március hó 26-án az egyházmegyei pénztár megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyve, mely szerint

*I. Horváth Simon és Mária-alap*

múlt évi bevételét	---	---	---	---	---	35,348 —
kiadása	---	---	---	---	---	23,312·64
Pénzmaradványa	---	---	---	---	---	12,035·36

*A tár állása.*

1. Kihelyezett tőke	---	---	---	---	---	174,644·74
2. Pénzmaradvány	---	---	---	---	---	12,034·36
3. Kamathátrálék	---	---	---	---	---	4,009·79
1912. dec. 31. összesen	---	---	---	---	---	190,089·99
1912. „ „ volt	---	---	---	---	---	187,894·72
szaporodás	---	---	---	---	---	1,795·27

Közgyűlés a számvevőség javaslata alapján a Horváth Simvn és Mária alap számadását jóváhagyva, tudomás vétel végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre tisztelettel felterjeszti.

**11.** Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyvben II—XXIV. szám alatt az egyházmegyei pénztárban kezelt s felsorolt alapok számadásait a számvevőszék javaslata alapján

a közgyűlés megerősíti s a számvevőszék javaslataira a következő határozatokat hozza:

1. Az ungvári ház s a leánynevelő-alap teljes számadását jövő tavaszi gyűlésünkre bevárja.

2. Az egyházmegyei ügyészt felkéri, hogy a néla levő kötvényekről az elismervényt a pénztárba küldje be.

3. A Minajra vonatkozó észrevételeket Minaj anyagi ügyeivel kapcsolatban fogja figyelembe venni.

4. A pénztárnoknak — a szokások óvások és fentartások mellet a felmentvényt ügybuzgó és lelkiismeretes működéseinek elismerésével megadja, a számvevőszéknek pedig körültekintő és alapos munkájáért köszönetét nyilvánítja.

**12.** Ugyanazon számvevőszék beterjeszti az egyházak számadásainak megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvét

Közgyűlés az egyházak bemutatott 1912. évi számadásait az azokra vezetett helyesbítések megerősíti s a helyesbítéseknek az eredeti gondnoki számadó könyvekbe való átvezetését az egyházlátogatóság ellenőrzése alá helyezi.

Bés, Nagyszeretva, Ungpinkóc, Magasrév és Minaj számadásait további számfejtés végett az illetékes számvevőszéki előadóknak visszaadja.

Bezöben és Zaharban felhívja az egyházlátogatóság figyelmét arra, mi címen s miért történik ott még mindig tandíj fizetés? Bátfa, Gálócs, Nagykapocs, Nagyszelmenc, Palágy és Ungnyarád számadásai őszi gyűlésünkre lesznek előterjesztendők.

**13.** Ungpinkóc új iskolaépítésének a céljaira 12000 kor. segélyt kér, amely három egyenlő részletben három év alatt lenne az egyháznak kifizetendő. Kérését azzal támogatja, hogy az egyház kicsiny és szegény, ezért a maga erejéből nem képes nemcsak új iskolát építeni, de még a meglévőt sem átalakítani; hivatkozik az egyház volt pátronusának, Horváth Simon és Máriának a hagyományára, amelynek kamatjévedelme a méltányosság szerint elsősorban is Ungpinkócot illetné. Ha az egyházmegye a kért segélyt megadja az iskolaépítéshez, az egyház hívei is hozzájárulnak 2000 korona erejéig. Ha a segélyt nem kapják meg, engedélyt kérnek arra, hogy iskolájukat a községnek adhassák át. A kérvényhez mellékelve van egy presbyteri s egy közgyűlési jegyzőkönyv.

A Horváth Mária egyházmegyéjének közgyűlése teljesen méltányolja a Horváth Mária egyházának különben merész kérelmét és sulyt helyez arra, hogy ebben az egyházban a felekezeti népiskola fenntartassék. E cél érdekében — mihelyt az iskolai fundus az egyház nevére telekkönyveztetik, megfelelő előfeltételek mellett



kész a legmesszebb menő támogatásra is. Kiküldi azért a helyszínére Komjáthy Gábor és Hegyi György urakat, hogy az iskola átalakításának méreteit, esetleg újra építésének reális szükségletét az általuk megbízott építő mester tervrajza és költségvetése alapján állapítsák meg, az elnökletük alatt tartandó egyházi közgyűlésen az egyháztagok hozzájárulását, a felhasználható tőkéket és alapokat vegyék számba s a további teendőkre és a segélyezés mérvére nézve őszi gyűlésünk elé terjesszenek véleményes javaslatot.

**14.** Az ungvári kir. pénzügyigazgatóság értesíti az egyházmegyét, hogy az egyházmegye terhére Ungvár városánál 1911. évre előirt adójából 330 kor. 23 fillér tőkekamat adót, 116 kor. 20 fillér általános jövedelmi pótdadót és 16 kor. 50 fillér országos betegápolási pótdadót, továbbá Szürte községnél az 1911-ik évről fennálló 452 korona 28 fillér tőkekamat adót, 158 kor. 90 fillér általános jövedelmi pótdadót és 22 kor. 60 fillér országos betegápolási potadót, miután az egyház tőkekövetelései legnagyobb részben a Horváth Mária-féle nevelési alap tulajdonát képezik, részben pedig a lelkészek és tanítók özvegyei és árvái rendkívüli segélyezésére fennálló alap céljaira szolgálnak az 1875. évi XXII.-ik t.-c. 2-ik §-ának 7-ik pontja alapján, mint tévesen kivetett adókat törülni rendelte.

#### Tudomásúl szolgál.

**15.** Az ungi egyházmegyének Ungvárt a Rákóczi-utcában levő belsősége és az azon levő felülépítmények eladása vagy bérbeadására az 1912. évi őszi egyházmegyei közgyűlés 36. sz. jegyzőkönyvi határozatával kiküldött bizottság jelenti, hogy a jelzett épületeknek évi 3500 kor. bérért 5 évi időtartamra Ungvár város részére leendő bérbeadását határozta el s e célból Ungvár város polgármesterével érintkezésbe lépett.

Ungvár város polgármestere a bérbe-vételbe hajlandó volt belemenni, azonban a bérleti szerződés megkötését a városi képviselőtestület jóváhagyásától tette függővé.

A folyó évi április hó 11-én tartott képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés az ajánlatot tárgyalás alá vette, azonban te-

kintettel a bérleti szerződés szerint a várost terhelő nagy átalakítási költségekre a bérbevétel nem hagyta jóvá, illetve attól ellátott, így a bizottság munkája eredményre nem vezetett.

Az egyházmegyei közgyűlés Ungvárt a Rákóczi utcában levő és az ungi református egyházmegye tulajdonát képező belhely és felülepítményei bérbeadásával vagy eladásával továbbra is Szücs István esperes, Komjáthy Gábor lelkészt, Tóth Lajos, Szabó Lajos világi tanácsbírákból és Hegyi György egyházmegyei ügyészből álló bizottságot küldi ki azon felhatalmazással, hogy a mennyiben az épületeken javítások és átalakítások válnának szükségessé, azokat 3000 korona erejéig saját hatáskörében, ezen felül pedig az esperes útján összehívandó rendkívüli egyházmegyei közgyűlés közbejöttével eszközöltesse, működésének eredményéről azonban az 1913. évi őszi egyházmegyei közgyűlésre minden esetben jelentést tegyen.

**16.** Olvastattak a 2000 koronás építkezési segélyért folyó módó egyházak kérvényei.

Közgyűlés a kérvényeket érdemleges elbírálás végett átteszi a segélyosztó bizottsághoz.

**17.** Nagy Sándor kisdobronyi lelkész a 2000 koronás segélyekre vonatkozólag azon indítványt terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé, hogy ezen segély 4—5 egyház között osztassék meg, s így 4—5 év alatt 4—5 egyház elégítették ki, az egyházmegye pedig a régi obligó alól apródonkint felszabadulna.

Közgyűlés az indítvány felett napi rendre tér, s a segély osztásra vonatkozólag megmarad az eddigi gyakorlat mellett, fentartván magának mindenkorra a szabad rendelkezés jogát, mert 1898. évi márc. 29—30. napjain Ungváron tartott gyűlés 16. sz. határozatával épen azon indokból mondotta ki a 2000 koronás segélyezést, hogy a 4—500 koronás segélyezésnek semmi jelentőségteljesebb nyomát nem látta s

ily segélyezésben azt most sem láthatja. Továbbá a kérvényező egyházakkal szemben az 1904. évi tavaszi gyűlés 34. sz. határozatával kimondotta, hogy Csomonya, Csap és Agtelek egyházaknak tett ígéret ki nem elégítéséig más egyházaknak ígéretet nem tesz s ezek kielégítése után pedig esetről esetre fogja megállapítani, kinek adja oda a 2000 koronás segélyt. A fent nevezett egyházak már kielégítést nyertek, így az egyházmegye egy egyházzal sincs obligóban; épen azért a fentebb hozott határozatok megváltoztatására semmi ok sincs.

**18.** Az egyházak, lelkészek és tanítók segélykérvényeinek elbírálására

közgyűlés kiküldi Szölösy Gyula, Bernáth Zoltán elnöke alatt Tóth Lajos, Magyar Bertalan, Szabó István, Bócér István, id. Papp Lajos tagokból álló bizottságot azzal, hogy a segély szétosztására vonatkozó javaslatukat még jelen gyűlésünkre terjesszék elő.

**19.** A tanügyi bizottság elnöke az ápril 10-ikén, az egyházmegye határozataiból kifolyólag tartott tanügyi bizottsági gyűlésre megjelent tagok nap és fuvardiját kéri.

A kérvény áttétetik a segélyosztó bizottsághoz.

**20.** Olvastattak az egyházak kisebb összegű segély kérvényei.

Mindezen kérvények a segélyosztó bizottsághoz tételnek át.

**21.** Az 1911. évi őszi kerületi gyűlés 53. sz. határozata szerint a Szondy—Kenessey alapítvány 400 korona kamata 1912. évre az ungi egyházmegye valamelyik szegény egyházát illetvén, minthogy az egyház kijelölésében az egyházmegye

eddig nem határozott, esperes felhívja a közgyűlést, hogy a kamatok felvételére egy szegény egyházat jelöljön ki.

Közgyűlés a Szondy—Kenessey alapítvány 400 korona kamatát a nagygyeői egyháznak határozza oda adni, illetve a kamat felvételére ezen egyházat jelöli ki, s erről a főt. egyházkerületet tudomás vétel végett tisztelettel értesíti.

**22.** Olvastattak a lelkészek, tanítók s özvegyek segélykérvényei.

Közgyűlés a kérvényeket érdemleges elbírálás végett a segélyosztó bizottsághoz teszi át.

**23.** Az őszi segélyosztó bizottság beterjeszti az 1912. évi november hó 28-án Szűrtén felvett jegyzőkönyvét, mely szerint a főt. egyházkerülettől nyert őszi segélyek a következőleg osztattak szét: I. Baldácsi alap 809 K 53 fill., ebből veskői egyháznak 80 K, nagykaposi egyháznak 80 K, nagyszeretvai egyháznak 80 K, ungpinkóci egyháznak 80 K, Morvay József lelkésznek 40 K, Pataki Pálnak 80 K, Nagy Gézának 50 K, Magda Sándornak 40 K, Rác Józsefnek 30 K, Barkaszi Károlynak 40 K, Komjáthy Istvánnak 50 K, Kiss Lászlónak 50 K, özv. Nagy Menyhértnek 30 K, özv. Ujhelyi Ferencnek 30 K, özv. Böszörményi Jánosnak 30 K, Vágó Etelkának 19 K 53 fill. II. Nagy Gedeon alap 200 K, ebből kisdobronyi egyháznak 80 K, agteleki egyháznak 80 K, özv. Laky Józsefnének 20 K,\* iskolások jutalomkönyvére 20 K. III. Hollandi tár 120 K, ebből Egyed Béla tanítónak 30 K, Kiss Lajosnak 20 K, Karabélyos Gyulának 20 K, Mór Andrásnak 20 K, özv. Pápay Jánosnak 30 K. IV. Szükösi tár 35 K 76 fill., özv. Laky Józsefnének 10 K, özv. Rozgonyi Jánosnak 25 K. 76 fillér osztatott ki.

Fenti kiosztást az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi.

**24.** A múlt évi őszi kerületi gyűlés 22. sz. határozatával a belmissiói és egyházkerületi lelkészi értekezlet javaslatát

tüzetes tárgyalás végett letette az egyházmegyék lelkészi értekezleteihez.

Közgyűlés felhívja a lelkészértekezlet figyelmét ez alapszabályok megvitatására.

**25.** Ugyanezen közgyűlés 132. sz. határozatával felhívja az e. megyei lelkészértekezletet, hogy a Kálvin-szövetség által, destructiv irányzatok ellen ajánlott védelmi eszközök alkalmazásba vételéről tanácskozzanak.

Közgyűlés e határozatot is a lelkészértekezlet figyelmébe ajánlja.

**26.** Mult évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 4/6 sz. határozatával felhívta az egyházmegyéket, hogy a vasárnapi és hétköznapi istentiszteletekre vonatkozólag szorgosan és egyházközségenként vizsgálják meg, hogy hol nem tartatnak meg a szokásos isteni tiszteletek és miért? S erről az esetleg szükséges javaslatokkal együtt a t. évi tavaszi közgyűlésre részleges jelentést adjanak.

Az esperesi jelentés alapján megállapítja a közgyűlés, hogy egyházmegyénkben ugy a vasárnapi, mint a hétköznapi istentiszteletek rendszeren megtartatnak a következő kivételekkel.

1. Minajban csak vasárnap délelőtt és csak a bűnbánati heteken van istentisztelet. Okul az van felhozva, hogy a hívek a szórványokban laknak.

2. Botfalván és Szirénfalván a hétköznapokon csak a bűnbánati héten van isteni tisztelet : mindkét egyház leányegyház.

3. Zaharban és Pinkócon hétköznapokon hetenként csak kétszer, kedden és pénteken van istentisztelet.

4. Szelmencen az aratás idején szünetel a hétköznapi istentisztelet.

**27.** A mult évi őszi kerületi gyűlés 69. sz. határozatával felhívta az egyházmegyéket annak a kérdésnek a tanulmányo-

zására, nem volna-e, avagy mily mértékben volna lehetséges, hogy egyházkerületünknek minden egyházközsége a miskolci felsőbb leányiskola számára — lehetőleg már az 1913. évtől kezdődőleg bizonyos összeget állandó évi segélyként költségvetésébe beillesszen ?

Közgyűlés örömmel veszi, ha egyes egyházközségek a miskolci felsőbb leányiskola állandó segélyezésére költségvetésükbe erejüknek megfelelő összeget vesznek fel s fel is kéri az Esperes urat arra, hogy körlevélben szólítsa fel erre a gyülekezeteket, de az állandó teherhordozásra nem tartja elkötelezhetőnek az egyházközségeket, mert minden állandó megterhelés az egyházak annyi sok oldalról megkövetelt, de különben is kívánatos külső — belső fejlődésének áll az útjában.

**28.** A tanügyi bizottság 1913. ápril 10-én Ungváron tartott gyűlése jegyzőkönyvének 3-ik szám alatt hozott határozatát beterjeszti, mely szerint az őszi egyházmegyei közgyűlés által véleményezés végett hozzá áttett „tanító egyesület alapszabályait“ átvizsgálván, azt újabb átdolgozás, helyesebb szövegezés céljából a tanítói egyesületnek visszaküldi azon meghagyással, hogy az ujonnan átdolgozott, helyesebben szövegezett „alapszabályt“ oly időben adja be a tanügyi bizottság Elnökéhez, hogy a bizottságnak legyen elég ideje az őszi egyházmegyei gyűlést megelőzőleg azt felülbírálni s e tárgyban hozandó javaslatát a közgyűlés elé terjeszteni.

Tudomásul vétetik.

**29.** Ugyancsak a tanügyi bizottság beterjeszti 1913. ápril 10-én Ungváron tartott gyűlése jegyzőkönyvének 2-ik pont alatt hozott azon határozatát, mely szerint az őszi egyházmegyei gyűlés által véleményezés végett hozzá megküldött tanítói egyesület azon határozatához, hogy az eddigi három tanítói kör két körre, ungvári és nagykaposi körre redukáltassék, hozzájárul s annak jóváhagyását és megerősítését kéri.

Közgyűlésünk a tanügyi bizottság határozati javaslata alapján a tanítói egyesület azon

kérelmét, hogy a mai három tanítói kör két körre, ungvári és nagykaposi körre redukáltassék, jóváhagyja és megerősíti.

**30.** Az esperes a vonatkozó ügyiratok csatolása mellett bemutatja az egyházmegyei építkezési bizottsága által készített építkezési szabályrendelet tervezetet s az 1912. évi tavaszi közgyűlésnek 54. sz. jegyzőkönyvi határozatával ezen terv felülvizsgálására, illetve jelentés-tételre kiküldött bizottság jelentését.

Ezzel kapcsolatban bemutatja továbbá a jelentéstételre kiküldött bizottság egyik tagja által készített s az egész bizottság által jóváhagyott építkezési szabályrendelet tervezetet is, amelyet, tekintve, hogy a mintául kiadott felsőszabolcsi egyházmegyei szabályrendelet és az építkezési bizottság tervezete alapján csupán a legszükségesebbekre kiterjeszkedve készült s így áttekinthetőségénél fogva az építkezési bizottság tervezeténél alkalmasabbnak tart, az építkezési bizottság tervezete helyett elfogadásra ajánlott.

Az egyházmegyei közgyűlés az építkezési bizottságnak nagy gonddal és alapos szakértelemmel, de az áttekintést nehezítő részletességgel készített tervezete helyett az esperes javaslatának indokai alapján a kiküldött bizottság részéről beterjesztett építkezési szabályrendeletet fogadja el s azt az egyház alkotmányáról és szervezetéről szóló törvény 7. §-a értelmében jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűléshez fölterjeszteni rendeli.

# Az ungi ref. egyházmegye építkezési szabályrendelete.

## I. FEJEZET.

### Az építkezési bizottságról.

1. §. Az ungi ref. egyházmegye a kötelékébe tartozó egyházközségek építkezési ügyeinek irányítása, ellenőrzése és az építkezéssel kapcsolatos érdekeiknek megóvása céljából építkezési bizottságot alakít.

2. §. Az építkezési bizottságnak hivatalból tagjai az esperes, a ki egyszersmind a bizottságnak elnöke és az egyházmegye ügyésze.

Választott tagjai két egyházi és két világi egyházmegyei tag és egy szakértő. Ha az egyházmegyei közgyűlés tagjai között szakértett szakértő nincs, a szakértőt az esperes alkuegyezményileg fogadja föl. A vonatkozó alkuegyezmény a legközelebbi egyházmegyei közgyűléshez jóváhagyás végett beterjesztendő.

Az építkezési bizottság az egyházmegye tisztikarának választása alkalmából szintén választás útján, mindég újból alakítandó meg. Az időközben megüresedett helyeket a legközelebbi közgyűlés tölti be. Sürgős esetekben a közgyűlésig a helyettesítést az esperes eszközli.

Az építkezési bizottság tagjainak a helyszini szemle alkalmából felmerült költségeit, valamint azon esetben, midőn az építettő egyház kérelmére a terv és költségvetést az esperes az építési bizottság szakértőjével készítteti el, az esperes állapítja meg. Az esperes megállapítása ellen felebbezésnek helye nincs.

## II. FEJEZET.

### Az építkezési engedélyről.

3. §. Csak előzetes engedély alapján eszközölhetők az alább felsorolt építkezések:

a) Templomok, iskolák, lelkeszi, tanítói lakások, bérházak építése.

b) Általában minden olyan építkezés és átalakítás, melyre nézve a polgári hatóság engedélye szükséges.

c) Előzetes engedélyezés alá esnek mindazon építkezési és



javitási munkák, melyek 400 koronát meghaladnak, vagy a melyeknek fedezéséről az egyházközség évenkénti rendes költségvetésében gondoskodás nem történt.

4. §. Ellenőrzés céljából az egyházlátogatásnak bejelentendők az engedélyezés alá nem eső építési munkák is.

5. §. Az előzetes engedélyezés alá tartozó építkezések és munkálatok engedély nélküli foganatosítása esetén az egyházközség előljárósága illetve az előljároság azon tagja ellen, a kinek intézkedésére az engedély nélküli építkezés történt, a fegyelmi eljárás elrendelendő.

6. §. Halasztást nem tűrő javítási munkák foganatosítása az espereshez egyidejűleg mindég bejelentendő.

### III FEJEZET.

#### Az engedélyezési eljárásról.

7. §. Az engedélyezés alá tartozó építkezés, vagy munkálatnál, az illető egyházközség lelkésze és gondnoka által aláírt kérvény az espereshez uyujtandó be,

Az engedély iránti kérvényhez csatolandó :

a) Ha oly építkezési, javítási, vagy átalakítási munkálatról van szó, melyre nézve a polgári hatóság az építési terv elkészítését és bemutatását megkívánja, a képesített építő-iparos vagy mérnök által 2—2 példányban elkészített terv, műszaki leírás es költségvetés.

b) A presbyteriumnak jelentékenyebb építkezéseknél, minő a templom, iskola, paplak és bérház építése, az egyházközség közgyűlésének azon határozatai is becsatolandók, melyek az építkezési tervek és költségvetés elfogadására és az építési költségek fedezésére vonatkoznak.

c) A kérvényhez csatolandó az építkezés elfogadását tanusító presbyteriumi esetleg egyházközségi határozatnak kihirdetését igazoló a lelkész és gondnok által kiállított és aláírt egyház előljárosági bizonylat is.

d) Csatolandó végül az építkezés ellen esetleg bejelentett vagy írásban benyujtott felebbezés. A felebbezés a presbyteri vagy egyházközségi határozat kihirdetésétől számított 8 nap alatt teendő meg.

Az építkezési engedély iránti kérvényben felebbezés esetén nyilatkozni köteles az egyházközségi előljároság a felebbezés indokaira is.

A szóval bejelentett felebbezésről és indokairól a lelkész jegyzőkönyvet köteles felvenni s azt a kérvényhez csatolni.

Az olyan építkezési munkák vagy átalakítások és javítások esetén, melyekre nézve a polgári hatóság szakértői tervet nem igényel, az engedély iránti kérvényhez tervet és műszaki leírást csatolni nem kell.

8. §. Az építkezési engedély megadása vagy megtagadása, ha az építkezési költség 2000 koronát meg nem halad, vagy ha az építkezés ellen felebbezés nem történt, az esperes ; felebbezés esetén, vagy ha az építkezés költsége a 2000 koronát meghaladja, az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Az olyan építkezésre, melynek foganatosításáról megajánlás vagy jogerős költségvetéssel gondoskodás nem történt, az építkezési engedély meg nem adható.

Ha az építkezési költség a 2000 koronát meg nem haladja, az engedély megadása előtt csupán a szakértő hallgatandó meg, a 2000 koronát meghaladó munkálatnál azonban az egész építkezési bizottság véleménye kikérendő

A szakértői vélemény mindenkor írásba foglalandó.

Az engedély megadása vagy megtagadása kérdésében hozott esperesi határozat ellen az egyházmegye közgyűléséhez, az egyházmegye határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez felebbezésnek helye van.

A két egybehangzó határozat ellen beadott felebbezés hivatalból elutasítandó.

A felebbezés a kihirdetéstől vagy a kézbesítéstől számított 8 nap alatt az esperesnél írásban nyújtandó be.

9. §. Ha valamelyik egyházközség presbyteriuma, illetve közgyűlése a szükségesnek mutatkozó építkezést alapos ok nélkül megtagadná, az egyházmegye közgyűlése az építkezést az illető egyházközség költségére hivatalból elrendelheti.

Az egyházmegyei közgyűlésnek e tárgybani határozata ellen, az egyházközség tagjai részéről a kihirdetéstől számított 8 nap alatt az egyházkerülethez felebbezéssel lehet élni. A felebbezés az espereshez írásban nyújtandó be.

10. §. A építettő egyházak kérésére az esperes az építkezésre vonatkozó tervet, műszaki leírást és költségvetést az építkezési bizottság szakértőjével is elkészíttetheti.

Ez esetben azonban a műszaki vélemény mindenkor az államépítészeti hivatalból kérendő ki

11. §. A szakértő, illetve az építkezési bizottság véleményéhez képest az esperes az összes műszaki iratokat pótlás vagy a vállalati szerződés megkötése végett az építkezéshez készülő egyház előljáráshoz visszaküldi.

Amennyiben az építkezési bizottság a helyszíni szemle megtartását szükségesnek látja, az esperes egy lelkészi, egy világi építési bizottsági taggal és a szakértővel a helyszínére kiszáll s a helyszíni szemle és az egyházközség előljárásgával megejtett tanácskozás után, ha az engedélyezés hatáskörébe tartozik, az engedély megadása vagy megtagadása kérdésében határozatot hoz, ha pedig a határozás az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe esik, az építkezési bizottság véleményével felszerelt iratokat vonatkozó javaslatával az egyházmegyei közgyűléshez terjeszti be.

Az építkezési bizottság véleményének megállapításához az elnök és a szakértőn kívül legalább két tagnak jelenléte szükséges.

12. §. Az építési engedély megadása esetén, az esperes a vonatkozó határozatot az illető egyház lelkészének kezéhez az egyházközség címére megküldi s a határozathoz az építési terv és költségvetés jóváhagyási záradékkal ellátott 1—1 példányát is csatolja. A kérvény, a terv, a műszaki leírás, költségvetés 1—1 példánya s a kérvény többi csatolmányai pedig megőrzés végett az esperes irattárában helyeztetnek el.

13. §. Az építkezés engedélyezése tárgyában hozott határozatban mindenkor feltüntetendő, hogy amennyiben a tervbe vett építkezéshez a világi hatóság engedélye is megkívántatnék, az építkezés a közigazgatási hatóság jogerős engedélyéig meg nem kezdhető.

#### IV. FEJEZET

### **Az építkezésre vonatkozó rendelkezések és eljárási szabályok.**

14 §. Ujjonnan létesítendő építkezésekteljesítésük tekintetében figyelembe vevendő, hogy a lelkész lakásának legalább 3 lakószoba, 1 hivatalos szoba, tanítók lakásának legalább 2 lakószoba és a szükséges mellékhelyiségekből kell állania.

A lakószobák közül kettőnek legalább 5—5 méter hosszúnak és szélességűnek, a konyhának legalább 5 méter hosszúnak és 4 m. szélességűnek kell lennie.

Minden szoba padlózattal látandó el.



15. §. A lakószobák padlózata a külső földszintől számítva legalább egy félméterrel magasabbra helyezendő el. A szobák magassága 3 és fél méternél kevesebb nem lehet. A padlás 20 c. m. vastag sártapasszal vagy téglaburkolattal látandó el.

16. §. Az iskolák építésénél az állami iskolákra nézve fennálló szabványok irányadók.

17. §. Az építkezési anyagok és egyéb feltételekre nézve a vármegyei szabályrendeletben foglalt rendelkezések tartandók szem előtt.

18. §. Az építésnek egyházhatósági és közigazgatási hatósági engedélyezése után, minden olyan építkezésre nézve, mely műszaki terv alapján létesítendő, vagy a mely 2000 koronát meghaladó költség kiadással jár, az egyházközség előjárósága köteles árlejtési eljárást foganatosítani s a munkálatra vonatkozó vállalati szerződést vagy szerződéseket 2—2 példányban az espereshez jóváhagyás végett betérjeszteni.

Az esperes a szerződéseket jogi szempontból való magvizsgálás végett az ügyésznek és műszaki szempontból a szakértőnek észrevételeik megtétele végett kiadja.

Az esperes, az ügyész és a szakértő véleményéhez képest, a szerződéseket az építkező egyháznak, az esetleg szükséges módosítások vagy az építkezés foganatosítása végett visszaküldi.

Az esperesnek a szerződés módosítására vonatkozó rendelkezése ellen felebbezésnek helye nincs. A módosított szerződések az espereshez újból betérjesztendők. Az esperesnek jóváhagyása nélkül a szerződések nem érvényesek s ezért a vállalati szerződés záradékában mindég feltüntetendő, hogy a szerződés az esperes jóváhagyása nélkül az építkező egyházra nézve nem kötelező.

19. §. Az építkezés ellenőrzésére minden 2000 koronát meghaladó költséggel járó munkálatnál, az építkezés a lelkész és a gondnokon mint hivatali ellenőrző tagokon kívül, köteles a presbyterium legalább egy három tagu bizottságot a maga kebeléből alakítani.

20. §. Minden engedélyezett építési munkálatot, melynek költsége a 2000 koronát meghaladja, vagy a melyre nézve az építési engedélyben az kikötöttet, az esperes az egyházmegyei építési bizottság szakértőjével, vagy az államépítészeti hivatal szaközegével felülvizsgáltat s annak véleményéhez képest az átvételt engedélyezi, vagy az átvételt a szükségesnek talált pótmunkák teljesítésétől függővé teszi.

Az esperes beleegyezése nélkül a munkálat át nem vehető.

21. §. Azon épületek, melyekre nézve a használatba vétel közigazgatási hatóság engedélyétől függ, a közigazgatási hatóság engedélye előtt az épület használatba vételére az esperes az engedélyt meg nem adhatja.

## V. FEJEZET

### Felelősség és végrehajtás.

22. §. E szabályrendeletben foglalt rendelkezések áthágása vagy be nem tartása miatt, az egyházi tisztviselők vagy alkalmazottak ellen az egyházi V. t.-c. 1, 2, 4. és 6. §§-ai értelmében a fegyelmi eljárás elrendelendő s annak során a kártérítési kötelezettség is megállapítandó.

E szabályrendelet az egyházkerület jóváhagyása után azonnal hatályba lép.

**31.** Nagy Sándor missiói előadó beterjeszti a vámoslucskai, jenkei, minaji missiói körök múlt évi életéről szóló jelentését.

A jelentést tudomásul veszi a közgyűlés s a csalományokkal együtt felterjeszti a főtiszt. e.-kerületi közgyűléshez; az előadó által előterjesztett javaslatokra pedig a következő határozatokat hozza:

1. A három, egyenként 600 korona missiói segélynek 1913. évre való utalványozását az Egyházkerület útján a Méltóságos Konventtől kívánja.

2. A missiói körök lelkészeit útasítja, hogy jövő jelentéseikben indokolják, miért nem vetnek ki egyházi adót, miért nincsenek a köröknek számadásaik, miért hiányosak a missiói körök vagyoni helyzetére vonatkozó kimutatásaik? általában igyekezzenek a körök vagyoni helyzetét megalapozni és fejleszteni. (74/1912. őszi eker. jkőnyv.)

3. Őszi tisztújító gyűlésünkün három tagu missiói bizottság megalakítását már most ki-mondja.

4. Az egyöntetű missiói jelentés és mellékleteinek a Konventi előadótól való beszerzését és a körli lelkészeknek mielőbbi megküldését a Nt. Esperes úrra ruhazza (79—912. konventi jkönyv.)

5. Jövőre a missiói jelentések is a közgyűlés ügyiratainak beadására kitűzött határidőig küldendők az esperesi hivatalhoz.

**32.** Mult évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 85. sz. határozatával felhivta az egyházmegyéket arra, hogy a Zsinat által tárgyalandó javaslataikat a f. évi tavaszi e. kerületi közgyűlésre terjesszék fel.

Közgyűlés megbizza a Magyar Bertalan elnöklete alatt Nagy Sándor és Kovács István tagokkal megalakított bizottságot, hogy javaslataikat írásba foglalva, kellő időben terjesszék be az esperesi hivatalhoz a kerületi gyűlésre való felterjesztés céljából.

**33.** Mult évi őszi közgyűlésünk 32. sz. határozatával az egyházmegyei tanító-képviselők számát az egyházkerület által is jóváhagyottan, az eddigi kettő helyett négyre emelte fel. Az 1908. tavaszi közgyűlésünk 5. sz. határozatával megválasztott két tanító-képviselő mandátuma az l. tcz. 51. §. e) pontja értelmében pedig lejárt.

Közgyűlés a négy tanító-képviselő választása iránt a szavazást — az Esperes által körözve — elrendeli. A szavazatok beadására határidő június 1. A szavazatok felbontására s az esetleg szükséges újabb szavazások teljes lebonyolítására a 6. sz. határozatunkkal kiküldött bizottság bizatik meg.

**34.** Barkaszi Károly szalókai lelkész az özvegy-árvatári

törzsbefizetés és a 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> méltánytalan kivetése ellen felebbez, törzsfizetése és 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> járulékanak leszállítását kéri.

Közgyűlésünk — hivatkozással az egyházmegye 1899. ápr. 5—6. napjain Ungváron tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 19. sz. a hozott határozatára, mely szerint azon lelkészek, kik államsegélyben nem részesülnek, 800 frt. illetve 1600 K. után köteleztetnek fizetni a 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub>-ot; minthogy pedig Barkaszi Károly szalókai lelkész államsegélyt nem élvez, a fentebb hivatkozott jegyzőkönyvi határozat alapján — kérelmének helyt ad s őt a reá kivetett 178 kor. 88 f. törzsbefizetés és 44 kor. 72 f. 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> évi járuléka fizetésének kötelezettsége alól felmenti s törzsbefizetését 128 koronában és 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> évi járulékát 32 koronában állapítja meg.

**35.** Egyházmegyénk 1908. évi őszi közgyűlésének 54. sz. határozatában kimondotta, hogy azon lelkészeket, kik az özvegy-árva-tárba már 12 éven át fizették a 2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> járulékot, — őt évre a fizetés kötelezettsége alól felmenti — s miután az 5 év letelt, előállott annak szüksége, hogy egyházmegyénk e tárgyban határozzon.

Egyházmegyénk — tekintettel az 1912-ik év rossz gazdasági eredményére, valamint a f. év nem nagyon kecsegtető kilátásaira, — méltányosnak tartja, hogy a lelkészek e nehéz időben a teher viselése alól felmentessenek annyival is inkább, mert 1908-ban, mikor a fenti határozat hozatott, az alaptőke kerekszámban véve 65 ezer korona volt, most pedig öt év elteltével, dacára annak, hogy 7 segélyre jogosult nyer kielégítettést, 75 ezer koronára emelkedett; miért is az 1908. évi egyházmegyei őszi gyűlés 54. számú határozatát további 3 évre meghosszabbítja.

**36.** Ungvármegye törvényhatósági bizottsága Ungvármegye

népnevelési bizottságába az ungi református egyházmegye részéről az 1913. év tartamára egy tag kiküldését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés Ungvármegye népnevelési bizottságába az 1913-ik évre Szücs István esperest küldi ki.

**37.** Ungvármegye közigazgatási bizottsága a vármegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba az 1913-ik évre egy tag kiküldését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés Ungvármegye tanító nyugdíjügyi bizottságába az 1913-ik évre Szücs István esperest küldi ki.

**38.** Püspök ur ö méltósága 275—913. sz. alatt az új vagyonleltári füzetet minden egyházközség számára 2—2 példányban megküldötte az esperesi hivatalhoz. 320—913. sz. alatt pedig felhívta az egyházmegyéket, hogy tekintettel a kitöltés nehézségeire s a végrehajtás módozatainak megállapítására, közgyűléseiken foglalkozzanak ez ügyvel s véleményes javaslataikat terjesszék fel az egyházkerületi közgyűléshez.

Közgyűlés a vagyonleltári füzetet épen azért, mert füzet, alkalmasabbnak tartja az eddigi íveknél. A kitöltésre vonatkozó bőséges útmutatás s az a körülmény, hogy a füzet rovatai ugyanazok, mint az eddigi ívek rovatai, megkönnyítik s teljesen elégségesek a füzet szabatos kitöltéséhez. Csupán az egyházak hű vagyoni képét feltüntető kitöltés biztosítása végett látszik szükségesnek az, hogy a füzetet az egyházmegye szakbizottsága, a számvevőszék előadói által a helyszínen töltsék ki, az előadók által kitöltött füzetek a számvevőszék plénuma által vizsgáltsanak felül s csak így terjesszék meg erősítés végett a közgyűlés elé. Mint-hogy pedig sok egyház még ma sem rendelkezik vagyonleltárral, a meglevő vagyonleltárak is fogyatékosak, a vagyonleltári füzetnek ilyen



módon való kitöltésére minden egyházközség — záros határidő alatt — elkötelezendő. Mely véleményes javaslatunkat tisztelettel terjesztjük a főt. kerületi közgyűlés elé.

**39.** Kovács Lajos negyedi (Nyitra megye) ref. ig. tanító „Utasítás az elemi népiskola kötelező tanuszereinek kezeléséhez” című munkájának — az iskola fenntartó egyházak által — a tanítói könyvtár részére a beiratási díjból való megszerzését ajánlja. Ára 2 kor., 20 fillér.

Miután a nevezett munkát a tanítói testület beterjesztett véleményes jelentésében szükségesnek s nagyon célravezetőnek találja, a meny nyiben ez a tanító munkáját nagyon megkönnyíti s tanításának sikerét hathatósan előmozdítja, közgyűlésünk elrendeli, hogy ezen hasznos munka az iskola fenntartó egyházak által a beiratási díjából — melynek ugyis ez a rendeltetése — a tanítói könyvtár részére beszereztessek.

**40.** Olvastatott a Magyar Ref. Énekvezérek egyesülete pénztárnokának az esperesi hivatalhoz intézett azon kérelme, hogy az egyházmegye által a nevezett Egyesület részére megajánlott 10 korona évi segély az 1913-ik évre is utaltassék ki.

Egyházmegyénk 1910. április 26—27 napjain Ungváron tartott közgyűlésének 17—f. sz. a. hozott határozatában a Magyar Ref. Énekvezérek egyesületének — újabb határozat hozataláig — évi 10 kor. segélyt szavazott meg; miután egyházmegyénk e tárgyban mind ez ideig újabb nem határozott, közgyűlésünk megbizsa az egyházmegye pénztárnokát, hogy a megajánlott 10 koronát a kiosztandó segélyből — a nevezett egyesület pénztárnokának — küldje meg.

**41.** Nagy Sándor elválasztott s beerősített kisgejőczi lelkész kéri, hogy kisgejőczi lelkészi állását május hó 1-én elfoglalhassa.

Közgyűlésünk kérését megadja s kívánja, hogy az Ur szőlőjében való lelkipásztori munkássága egyházára s annak minden egyes tagjára boldogító, áldást hozó legyen.

**42.** Homoki Antalné kisgejőczi özvegy lelkésznő, egy „egyeségi nyilatkozat“ csatolása mellett, azon kérelemmel járul közgyűlésünkhöz, hogy — mivel ő az elváltatott kisgejőczi lelkészszel Nagy Sándorral, az őt megillető kegyeleti év haszonélvezetére nézve egyességet kötött — részére az egyházmegyei özvegyi járandóság ez év május 1-től folyósíttassék.

Közgyűlésünk a beterjesztett „egyeségi nyilatkozat“ alapján kérelmét teljesíti: s részére 1913. év ápril. 24-től az egyházmegyei özvegyárvatári évi járandóságot folyósítja.

**43.** Rácz József felsőrőcsei lelkész jelenti, hogy Soltész Károly, a sárosmezői leány-egyház előkönyörgő tanítója — a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1912. dec. 6-án kelt 154919. számú rendeletével — 1913. január hó 1-től 1160 K. évi járandósággal nyugdíjaztatott.

Egyházmegyénk, a midőn tudomásul veszi a népnevelés egyik hű munkásának, Soltész Károly sárosmezői előkönyörgő tanítónak nyugalomba vonulását; nem hagyhatja említés nélkül azon nagy tevékenységét s odaadó fáradozását, melyet e leányegyház új templomának felépítése körül kifejtett s midőn ezt jegyzőkönyvének lapjain megörökíti, egyszersmind kívánja, hogy a népnevelés terén, huzamos idő leforgása alatt kifejtett tevékenysége után, az igazán megérdemelt nyugalmat, nagyon sok ideig boldog megelégedésben élvezhesse.

**44.** Németh Péter csongori lelkész, egyházmegyei főjegyző, a mindnyájunk előtt is tudvalevő, de orvosi bizonyítvánnyal is igazolt súlyos betegségére való hivatkozással kéri, hogy káplántartási kongrua iránt kérvénye pártolással terjesztessék fel a Méltóságos konventhez.

Közgyűlésünk e kérvényt főtiszteletű egyházkerületünk útján a legmelegebb pártfogással terjeszti fel a Méltóságos konventhez.

**45.** Papp István lelkész, a pályini ref. egyház nevében az Egyházmegye közreműködését kéri arra nézve, hogy felettes hatóságaink az adósegélyt félévi előleges részletekben küldjék meg, mert a mostani utólagos kiutalás mellett az egyházak sem tisztviselőiket nem tudják előlegesen fizetni, sem időközben felmerült kiadásaitat nincs miből fedezni.

Közgyűlés nem tartja szükségesnek, hogy e tárgyban a felettes hatóságokhoz felterjesztés intéztessék, mert az adósegély most sem utólagosan fizettetik ki, hanem március és október hónapokban, az ezeket megelőző hónapok pedig ellátják a tisztviselőket kongruával, korpótlékkal, államsegélylyel. Az egyházaknak pedig csekély előrelátással módjukban van időközben felmerült kiadásokról gondoskodni.

**46.** Az ungyarádi egyház kéri tudomásul venni és megerősíteni 1912. szeptember 8-án tartott közgyűlésének azon határozatát, hogy tanítójának, Lékó Endrének személyéhez kötötten évi 200 korona személyi pótlékot fizet az egyház pénztárából.

Tudomásul vesszük és megerősítjük.

**47.** Kerületi gyűlésre képviselőkül választatnak:

Pataki Pál, Komjáthy Gábor, Tóth Lajos, Szilágyi Sándor, Szabó Zoltán s az egyházmegyei gondnok akadályoztatása esetén gondnok-helyettesül Minay István.

**48.** A bajánháza egyház a magasrévi egyházat elkötelezni kéri a lelkész-lakon foganatosítandó kerítés költségei fele részének viselésére.

Közgyűlésünk, mivel a bajánházai és magasrévi egyházak között a templom és pap-lak építési költségeire nézve az 1909. évi őszi bírósági ülés 2. pontja alatt ítéletileg intézkedett, s az jogerős, ezen ítéletre való hivatkozással is kötelezi a magasrévi egyházat a bajánházai lelkész-lak, illetve lelkészi helysőség körülkerítési költségeinek fele részben való viselésére.

**49.** Az ungtarnóczyi egyház jelenti, hogy a közigazgatási hatóság a lelkész-lak szomszédságában a rakodó helyet betöltötte; ezen körülmény folytán az egyház azon helyzetbe került, hogy a lelkész-lak csürös kertjét sürgősen ki kellett bővíteni s a szomszédos kert alatti földekből 506 □ ölet meg is vett 1593 K 90 fillérért, s ugyanakkor a lelkészi földekből 1203 □ öl eladását folyamatba tette. Kéri az egyházmegyei közgyűlést a már befejezett vételre vonatkozó adásvevési szerződés jóváhagyását, ugyszintén a folyamatban levő eladásra az engedély megadását.

Közgyűlésünk a kényszerhelyzetbe jutott ungtarnóczyi egyház által közgyűlési és presbiteri határozatokkal felszerelve heterjesztett vételi szerződés jóváhagyja, s a lelkészi földekből 1203 □-öl földnek 2000 koronáért való eladását engedélyezi úgy, hogy a vétel és eladási ár közötti különbözetet a lelkész javára tőkeként kezelje, s megerősítés végett a főt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

**50.** A Horváth Mária segélyosztó bizottság heterjeszti a segélyek megosztásáról jegyzőkönyvbe foglalt javaslatát.

A közgyűlés a bizottság íavaslatát eloadja.

**51.** A solymosi egyház ujonnan épített templomának át vételére kiküldött bizottság jelenti, hogy az építkezés az egyházmegye által jóváhagyott tervtől sok tekintetben eltérőleg az egyház kárára történt.

Közgyűlésünk bizottság jelentését tudomásul veszi, s utasítja nevezett egyházat, hogy a vállalkozóval kötött szerződés minden pontjának érvényét szerezzen.

**52.** Az ungpinkóczi egyház múlt őszi gyűlés 44. számú határozatával utasítva volt a ref. iskola belsőségének az egyház nevére leendő átírására, jelentés nem érkezvén, ezért

közgyűlésünk újból utasítja az ungpinkóczi egyházat, hogy az átírásról mielőbb gondoskodják s arról az őszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

**53.** A csongori egyház jelenti, hogy az egyházi földek bérszerződését, melyet az egyházmegyei közgyűlés 1911. évi tavaszi közgyűlés 53. sz. határozatával jóváhagyott, a bérlő fizetéseképtelensége miatt felbontotta, s az alapszerződés pontjainak kötelezettsége mellett másnak adta bérbe, kéri annak jóváhagyását.

Közgyűlés a beterjesztett bérleti szerződést jóváhagyólag tudomásul veszi.

**54.** A felsőröcsei iskolaépítés ügyében kiküldött bizottság jelenti, hogy a sárosröcsei társegyház hívei az építési költségnek rájuk való kivetése ellen tiltakoznak; míg ellenben a bunkósi és sárosremetei fiókegyházak tagjai pedig, csak a tanítói lak renoválásához hajlandók hozzájárulni, de az iskola építéséhez nem, miután messze is laknak s állami iskolájok lévén, gyermekeiket abba járatják; ők a felsőröcsei tanítónak csupán templomi szolgálatát veszik igénybe. Végül jelentik, hogy iskolahelyül a régi tanítói fundust jelölték ki.

Tudomásul szolgál.

**55.** A szirénfalvai leányegyház presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvét csatolva, beterjeszti Katona György sárospataki építész-mérnök által 1908. ápr. 7 én a vámosujfalusi ref. egyház részére készített, de a szirénfalvai leányegyháznak felhasználás

végett által adott — templomtervrajzot és költségvetést — valamint az egyházmegyei építészeti bizottság szakvéleményét s kéri annak jóváhagyását, megerősítését s az építési engedély megadását.

Közgyűlésünk a szakvélemény alapján a templom-tervrajzot elfogadja s megerősíti s az építési engedélyt „elvben“ megadja, azonban elkötelezi a szirénfalvai leányegyház elöljáróságát arra, hogy a költségvetést a mai ár szerint készíttesse el s azt őszi közgyűlésünkre jóváhagyás végett adja be.

**56.** A korláthelmeci ref. egyház elöljárósága presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvek csatolása mellett, tervrajzot és költségvetést terjeszt be a lelkészi fundus mellett levő üres telekre építendő iskola s tanítói lakról; — s miután azt az egyházm. építészeti bizottság felülvizsgálta s kevés módosítások mellett helyesnek találta, kéri az építkezési engedély megadását és a Horváth Mária alaphól az építkező egyházaknak nyújtandó 2000 K előjegyzését, valamint a főtiszteletű egyházkerülethez, törlesztéses kölcsön megnyerése iránt beterjesztett kérelmének pártoló felterjesztését.

Közgyűlésünk, az építészeti bizottság javaslatára alapján a tervrajzot és költségvetést a szakvéleményben feltüntetett módoszatok betartásával elfogadja, megerősíti s az építkezésre az engedélyt megadja s ígérete szerint, mint minden más építkező egyházat, úgy a korláthelmecit is a Horváth Mária alaphól esetről-esetre segíyezni fogja.

A főtiszteletű egyházkerülethez törlesztéses kölcsön megnyerése iránt beadott kérvényét pedig mellékleteivel együtt pártoló felterjesztésben részesíti.

**57.** Az egyházlátogatóság jelenti, hogy múlt gyűlésünk 62. sz. határozata alapján Pályinban az újonnan épült épületet véglegesen átvette.

Tudomásul szolgál.

**58.** Múlt gyűlésünk 18. sz. határozatával Tóth Lajost megbizta azzal, hogy Kovács János volt esperesnek az eszenyi temetőben levő síremlékét restaurálja. Tóth Lajos a síremlék restaurálásához két tervrajzot és költségvetést mutat be.

Közgyűlés az 1. sz. tervrajzot és költségvetést fogadja el s megbizza Tóth Lajost azzal, hogy a felügyelete alatt elkészült művet gondozás végett adja át az eszenyi egyháznak s az erről felvett jegyzőkönyvet jelentése kapcsán terjessze be legközelebbi gyűlésünkre.

**59.** A tisztaágteleki egyház új iskola és tanítói lak költségeinek fedezése céljából az egyház tagjaira kivetett 1920 K rendkívüli egyházi adó kivetésének jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a tisztaágteleki egyház által új iskola és tanítói lak építési költségeinek fedezése céljából az egyház tagjaira az 1912. évre is visszamenőleg kivetett 1920 K rendkívüli egyházi adó kivetését a bemutatott névjegyzék szerint jóváhagyja és a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

**60.** A szalókai egyház a tanítói személyi pótlék és a közalap fedezésére az 1913-ik évre az egyház tagjaira kivetett 1129 korona 50 fillér rendkívüli egyházi adó kivetésének jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a szalókai egyház által a tanító személyi pótlékának és a közalapi terhek fedezésének céljaira az 1913-ik évre az egyház tagjaira kivetett 1129 K 50 fill. rendkívüli egyházi adó kivetését a becsatolt névjegyzék szerint jóváhagyja s a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

**61.** A bési egyház rendkívüli egyházi adója kivetésének megerősítését, illetve jóváhagyását kéri

Az egyházmegyei közgyűlés a bési egyház tagjaira kivetett rendkívüli egyházi adó kivetését, figyelemmel az egyházmegye közigazgatási bíróságának 1913. évi április hó 21-én 4. sz. alatt ez ügygel kapcsolatosan hozott jogerős határozatára; a bemutatott kivetési lajstrom szerint jóváhagyja és a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bízza meg.

**62.** Az esperes jelenti, hogy a csongori egyháznak halaszthatatlan építkezések, mint a tanítói-lak fedés és a beomlott lelkészi kút megcsinálására 700 K kölcsönt engedélyezett az e. m. pénztárából, oly feltétellel, hogy azt az 1913. év végén, de legkésőbb 1914-ben tartozik az egyház visszafizetni. Kéri ezen intézkedésének tudomásul vételét és a kölcsönnek utólagosan leendő megszavazását.

A közgyűlés az esperes intézkedését tudomásul véve, a csongori egyháznak a 700 K kölcsönt megszavazza oly kikötéssel, hogy azt az 1913. év végén, legkésőbb azonban az 1914. évben köteles lesz az egyházmegyei pénztárnak visszafizetni

**63.** Tiszaágtelek új tanítói lak és iskola építési költségeinek fedezésére, miután a kiadások a 11.000 K-át is meghaladják és így az 1912. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 42. sz. határozatával engedélyezett 6000 korona kölcsön nem elegendő, újabb 3000 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri, melyet 10 év alatt rendkívüli egyházi adó kivetése útján kíván visszafizetni. Bemutatja a vonatkozó presbiteri és közgyűlési határozatokat.

Az egyházmegyei közgyűlés a tiszaágteleki egyháznak az új iskola és tanítói lakás céljaira újabb 3000 korona kölcsön felvételét engedélyezi azon kikötéssel azonban, hogy ezen kölcsönt a felvételtől számított 10 év alatt visszafizetni köteles.

**64.** A szenteskei fiókegyház a kereszti tanítói lak építési költségeihez általa fizetendő 500 korona és más halaszthatat-



lanúl sürgős tartozásainak fedezésére az egyházmegyei pénztárból 600 korona kölcsön engedélyezését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a szenteskei főkegyháznak a 600 korona kölcsön felvételét a kérvényben jelzett célokra leendő felhasználásának kikötése mellett engedélyezi, azonban oly kikötéssel, hogy ezen összeget az 1914 ik évben visszafizetni köteles.

**65.** A tisztaágteleki ref. egyház beterjeszti 4 példányban kiállított tanítói díjlevelét, megerősítés végett.

Miután a beterjesztett tanítói díjlevel a ré-givel mindenben megegyező, sőt az állam által adott fizetéskiegészítéssel, értékben tetemesen emelkedett; azt megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

**66.** Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész a sárospataki főiskola III. gymn. osztályába járó s mindenből jeles osztályzatu László nevű fia részére a „Diós“-féle ösztöndíj 1912. évi kamatát odaadni kéri.

Közgyűlésünk kérését teljesíti.

**67.** Kiss László bátfai lelkész a sárospataki főiskola VIII. gymn. osztályába járó Béla nevű fia részére a „Szabó András esperes“-alapítvány 1912. évi kamatának odaadását kéri.

Közgyűlésünk folyamodó kérését teljesíti.

**68.** Egyed Béla szirénfalvai előkönyörgő tanító, — ki egy-szersmind a sárospataki theológia magánhallgatója is — hivatkozva azon körülményre, hogy junius havában a IV-ik évről kollokválnia s aztán kápláni vizsgát kell tennie; azon kérelemmel járul közgyűlésünkhöz, hogy iskolás növendékeivel az évről vizsgát május hó 1-én letehesse.

Közgyűlésünk látva azt az eléggé nem méltányolható szorgalmat, igyekezetet, melyet

Egyed Béla önképzése, ismereteinek gazdagítása, öregbítése körül már eddig is oly dicséretre méltó módon kifejtett az által, hogy a körülmények kényszerítő hatása alatt félbehagyott iskolai pályáját magán uton megfutni igyekezik; kérelmét szívesen teljesíti s kollokviумaihoz, valamint leteendő kápláni vizsgájához jó sikert kíván.

**69.** Az ungpinkóci ref. egyház előjárósága presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvet mellékelve jelenti, hogy noha az egyház adócsökkentési segélyben részesül, mindazáltal megmarad a régi megszokott adózás mellett s a nyert adócsökkentési segélyt adósságtörlesztésre, a lelkészi 4 öl fa beszerzése s a kártális veszteségek fedezésére óhajtják felhasználni; miért is kérik e tárgyban hozott határozatainak jóváhagyását s megerősítését.

Közgyűlésünk a beterjesztett jegyzőkönyvek alapján, az ungpinkóci ref. egyháznak azon határozatát, hogy a régi egyházi adózás mellett megmarad, tudomásul veszi s megengedi, hogy az adócsökkentési segély a lelkészi 4 öl fa beszerzésére, adósságtörlesztésre és a kártális veszteségek fedezésére fordíttassék.

**70.** A solymosi leányegyház presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvet mellékelve, azon kérelemmel járul közgyűlésünkhöz, hogy az adócsökkentési segélyt — miután a régi egyházi adózás mellett megmaradt — egyházfentartási-alap létesítésére fordíthassa.

Közgyűlésünk a solymosi leányegyház kérését megadja, megengedi — hogy miután a régi egyházi adózást meghagyta — az adócsökkentési segélyt, egyházfentartási-alap létesítésére felhasználhassa.

**71.** Csomár Béla tizzaásványi lelkész presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvet mellékelve jelenti, hogy a tizzaásványi egyház a nyert adócsökkentési segélyt céljára, vagyis a hivek egyházi terheinek könnyítésére használja fel. De mivel a kon-

vent által kiadott „Utasításban“ foglalt értékelés túl alacsony, e végett a lelkész és egyház között a következő egyezség jött létre: buza köbliért fizetnek 20 koronát, rozsnak köbliért 16 koronát, egy szekér szénáért 18 koronát, egyéb termények és szolgálmányok megváltására nézve, a normális költségvetésben felvett összeg az irányadó és fizetendő, kivéven a tűzifa fuvarát, melyet ezentúl is kötelesek az egyháztagok természetben teljesíteni, vagy a dobronyi erdőről, vagy a csapi állomásról. — Ezen létre jött egyességet magokra nézve 5 évig vagy is 1917. év végéig érvényesnek tekintik; miért is kéri közgyűlésünket, ezen fenti egyességüknek megerősítésére.

Közgyűlésünk a mellékelt jegyzőkönyvek alapján a lelkész és egyház között — fizetés ügyben — létre jött egyességet jóváhagyja, megerősíti.

**72.** A csongori ref. egyház lelkésze azon kérelemmel fordult az esperesi hivatalhoz, hogy miután az egyház 1910. január 1-től adócsökkentési segélyben részesül, az 1910 év előtti fizetés leszámolásának megejtésére — nehogy később e miatt lelkész, tanító és egyház között zavar keletkezzék — esperesi meghatalmazottnak kiküldetését kérte. — Nagy Sándor tanácsbíró, mint esperesi kiküldött megbízatásában eljárván, jelenti, hogy a leszámolást megejtette; minek folytán kitünt, hogy a fizetési hátrálék 621 kor. 46 fillér, amelyből 461 kor, a lelkészt, 194 kor. 43 fillér pedig a tanítót illeti. — Az új adóalap szerint a lelkész fizetése 1823 kor. 46 fill., melyből  $\frac{1}{4}$  évre 455 kor. 99 fillér esik, vagyis 5 kor. 01 fillérrel kevesebb, mint az ő követelése; mit azonban a lelkész az egyháznak elengedett. — A tanító fizetése pedig az új adóalap szerint 830 kor. 96 fill., melyből  $\frac{1}{4}$  évre 207 kor. 74 fillér járul; hátrálékos követelése pedig 1910-ig 194 kor. 49 fill., a különbség tehát 13 kor. 31 fillér többlet, mit a tanító felkezelt, de amelynek visszatérítését az egyház előljárósága elengedte. — A leszámolás e képen megejtetvén, meghagyta az egyház előljáróságának, hogy a hátrálékosok névsora a megállapított összegekkel irassék össze s a hátrálékot a legalkalmasabb időben szedje be s annak megtörténtéről december hó végeig az esperesi hivatalnak jelentést tegyen. —

Továbbá az egyház előljárósága határozatilag kimondotta, hogy 1913. január hó 1-től a lelkészi és tanítói fizetést évnegyedenkénti részletekben, előre fogja fizetni; valamint a tanító 4 korona tandíjkárpótlásból származó veszteségét évről-évre az egyház pénztárából fogja megtéríteni

Közgyűlésünk a leszámolás megejtéséről, beadott jelentést amidőn helyeslőleg veszi tudomásul, egyszersmind elkötelezi az egyház gondnokát, hogy a kimutatott hátrálékokat még ez év folyamán szedje vagy szedesse be s arról december hó végeig az esperesi hivatalnak jelentést tegyen; továbbá a lelkészi és tanítói fizetésnek évnegyedenkénti előre való kiutalását valamint a tanító --- tandíjkárpótlásból eredő 4 korona kártális veszteségének, az egyház pénztárából leendő évenkénti helyre pótlását, megtérítését jóváhagyja s megerősíti.

**73.** Barkaszi Károly szalókai lelkész jelenti, hogy az őszi egyházmegyei gyűlésről hivatalos teendőinek végzése: esketés és temetés miatt maradt el; kéri azért elmaradását igazoltnak venni.

Közgyűlésünk a felhozott okok alapján, elmaradását igazoltnak veszi.

**74.** Tóth Lajos egyházmegyei pénztárnok jelenti, hogy Bakó László nyugalmazott tanító, egyházmegyei tartozását szorgalmasan törleszti s ez idő szerint már csak 3 kor. 24 fillér tartozása van.

Közgyűlésünk pénztárnok jelentését tudomásul veszi.

**75.** Körhirdetési segélyre kéri magokat ajánlani Vajkóc és Tiszaásvány.

Ajánltnak.

**76.** A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldetnek

az esperes és Minay István elnöklete alatt

Komjáthy Gábor, Tóth Lajos, Hegyi György,  
Szabó Lajos és a jegyzői kar.

A kiküldött hitelesítő-bizottság ezen jegyzőkönyvi pontokat  
Ungváron 1913. április 29-én tartott ülésében

meghitelesítette:

*Szücs István*  
esperes.

*Minay István*  
v. elnök.

*Komjáthy Gábor,*  
*Tóth Lajos*

*Szabó Lajos,*  
*Hegyi György,*

*Kovács Dániel*    *Szabó Zoltán*    *Pataki Pál,*    *Maksa József*  
vil. főjegyző.            vil. jegyző.            papi jegyzők.

Jegyzették:

*Pataki Pál:* 1—7, 10—13, 18—19, 24—27, 31—33, 38,  
44—47, 57—58, 75—76.

*Maksa József:* 8—9, 38—29, 34—35, 39—43, 54—56, 65—74.

*Kovács Dániel:* 16—17, 20—23, 48—53

*Szabó Zoltán:* 14—15, 30, 36—37, 59—64. jkvi pontokat.

## Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Gyűlésről való elmaradásukat jelentik Németh Péter és Bacskay Sámuel.
3. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
4. Esperes jelentése az egyházmegye múlt évi állapotáról s az ennek alapján hozott határozatok.
5. Szöllőssy Gyula összes tisztségeiről lemond.
6. Az egyházmegyei tisztikar lemond s közgyűlés a tisztújítást elrendeli.
7. Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok lemondása.
8. Dr. Tüdős Istvánnak a vasárnapi munkaszünet tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát pártolja a közgyűlés.
9. Az ungvári kir. kath. gimnázium 300 éves fennállásának emlékünnepe az egyházmegye köldöttségileg képviselteti magát.
10. Számvevőszék jelentése a Horváth Mária alap múlt évi számadásáról.
11. Ugyanaz jelent az e.-megyei pénztárban kezelt alapok múlt évi számadásairól.
12. Ugyanaz jelent az egyházak múlt évi gondnoki számadásairól.
13. Ungpinkócznak iskola építésre nagyobb segély ígértetik s a szükséglet megállapítására bizottság küldetik ki.
14. Az ungvári pénzügyigazgató a tőke kamatadó leírását tudatja.
15. A Horváth Mária féle ház bérbeadására kiküldött bizottság nemleges jelentése.
16. Segély kérvények a 2000 korona építkezési segély iránt.
17. Nagy Sándor javaslatát a 2000 koronás segély tárgyában közgyűlés mellőzi.
18. Segélyosztó bizottság megalakítása.
19. Tanügyi bizottság ápril 10-én tartott rendkívüli ülésének fuvar és napdíj költségeit kéri.
20. Egyházak kisebb segélyek iránt kérelmeznek.
21. A Szondy-Kenessey alapítvány kamatát a Nagygejőczi egyháznak adja a közgyűlés.
22. Lelkészek és tanítók segély kérvényei.
23. Az őszi segélyosztó bizottság jelentése az őszi segélyek kiosztásáról.

24. Az egyházker. lelkészértekezlet alapszabályainak megvitatása az e.-megyei lelkész értekezlet figyelmébe ajánltatik.
25. A Kálvin szövetség felhívása a destructiv irányzatok elleni védelemről ugyancsak a lelkészértekezlet figyelmébe ajánltatik.
26. Közgyűlés jelentése az egyházkerülethez az isteni tiszteleteknek az egyházközségekben való mikénti végezéséről.
27. A miskolczi leányiskola állandó segélyezésére az egyházak el nem kötelezhetőek.
28. A tanító egyesület új alapszabályai helyesebb átdolgozás végett a tanító egyesületnek visszaadatnak.
29. A tanítói körök új beosztása.
30. Az építkezési szabályrendelet megalkotása.
31. Jelentés a missiói körök múlt évi életéről.
32. A zsinatelőkészítő bizottság munkálata a kerületre felterjesztetik.
33. Négy egyházmegyei tanító képviselő választására a szavazás elrendeltetik.
34. Barkaszi Károly szalókai lelkész kérelmére az egyházmegyei gyámintézetbe való köteles járuléka helyesbítettik.
35. A régi lelkészek az egyházmegyei özvegyárvatárba való évi járulék fizetése alól három évre újra felmentetnek.
36. Az ungmegyei népnevelési bizottságba Szűcs István esperes kiküldetik.
37. Az ungmegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba Szűcs István esperes kiküldetik.
38. Vélemény a vagyonleltári iverk kitöltéséről.
39. Kovács Alajos „Utasítás az elemi népiskolák kötelező tanszereinek kezeléséhez“ című művének az iskolai könyvtárak részére való megszerzésére az egyházak köteleztetnek.
40. A Ref. énekevezérek egyesületének 10 korona segélyt utal a közgyűlés.
41. Nagy Sándor kisgejőczi lelkész állását f. évi május 1-én elfoglalhatja.
42. Özv. Homoki Antalnénak az em. özvegy-árvatári járulék f. évi ápril 24-től folyósítottik.
43. Soltész Károly sárosmezői tanító nyugdíjaztatása jelentetik.
44. Németh Péter káplántartási kongrua iránti kérelme pártolólag terjesztetik az Egyházkerületre.
45. Papp István kérelme az adósegélyek előleges kiutalása iránt.
46. Ungnyarád tanítójának 200 korona személyi pótlékot ad.
47. Kerületi gyűlésre képviselők választatnak.
48. Magasrév a bajánházai lelkészlak fenntartási költségeit felerészben viselni tartozik.

49. Ungtarnócz ingatlan szerzés és elidegenítés iránti kérelme jóváhagyólag terjesztetik fel az egyházkerületre.
50. Segélyosztó-bizottság javaslata a Horváth Mária alapból nyert segélyek kiosztása iránt jóváhagyatik.
51. Építészeti bizottság jelentése a solymosi templom ideiglenes átvételéről.
52. Ungpinkócz iskolai belsőségének az egyház nevére való telekkönyvezésére szorgalmaztatik.
53. Csongornak az 50 hold egyházi földnek albérletbe adása jóváhagyatik.
54. A felsőröcsei iskola építési ügyben kiküldött bizottság jelentése tudomásul vétetik.
55. Szirénfalva templom építésre elvben engedélyt nyer.
56. Korláthelmecz iskola építésre engedélyt nyer.
57. Az egyházlátogatóság Pályin építkezéseinek átvételéről jelent.
58. Kovács János volt ungi esperes siremlékének restaurálása.
59. Tiszaágtelek rendkívüli adókiivetése megerősítettik.
60. Szalóka                    "                    "                    "
61. Bés                         "                         "                         "
62. Csongornak 700 K ideiglenes kölcsön felvételére engedély adatik.
63. Tiszaágtelek 3000 K kölcsön felvételére engedélyt nyer.
64. Szenteske 600 K                    "                    "                    "                    "
65. Tiszaágtelek tanítói díjlevele megerősítettik.
66. Magyar Bertalan „László“ nevű fia részére a Diós féle ösztöndíj megadatik.
67. Kiss László „Béla“ nevű fia részére a Szabó András alap kamata kiadatik.
68. Egyed Béla tanitszirénfalvi ó az évváró vizsgát május 1-én leteheti.
69. Ungpinkócznak az adósegély felhasználására vonatkozó határozata jóváhagyatik.
70. A solymosi leányegyháznak adósegély felhasználására vonatkozó határozata jóváhagyatik.
71. Tiszaásváynak az adósegély felhasználására vonatkozó határozata jóváhagyatik.
72. Nagy Sándor esperesi kiküldött jelent a csongorí hátrálékos egyházi adó elszámolásáról.
73. Barkaszi Károly őszi gyűléstünkről való elmaradását igazolja.
74. Egyházmegyei pénztárnok jelent a Bakó László tartozásáról.
75. Vajkócz és Tiszaásvány közhirdetésre ajánltatnak.
76. JegyzőkönyvHITELESITŐ bizottság választatik.



## Betűsoros névmutató.

- BacsKay Sámuel 2.  
Bajánháza 48.  
Barkaszy Károly 23, 34, 73.  
Bátfa 12.  
Bernáth Zoltán 9, 18.  
Bező 4, 12.  
Bés 12, 61.  
Botfalva 26.  
Böszörményi Jánosné 23.  
Csomár Béla 4.  
Csongor 4, 53, 62, 72.  
Egyházak 4, 6, 12, 30, 33, 39.  
Egyházlátogatóság 4, 12.  
Egyed Béla 23, 68.  
Esperes 4, 6, 9, 15, 33, 36, 37, 76  
Énekvezérek egyesülete 40.  
Felsőőröcse 4, 54.  
Gálócs 12.  
Hegyi György 6, 11, 13, 15, 76.  
Jenke 4, 31.  
Karabélyos Gyula 23.  
Kereszt 4.  
Kisdobrony 23.  
Kiss Lajos 23.  
Kiss László 4, 23, 67.  
Komjáthy Béla 7, 9.  
Komjáthy Gábor 6, 9, 13, 15, 47, 76  
Komjáthy István 23.  
Korláthelmecz 4, 56  
Kovács Alajos 39,  
Kovács István 32.  
Laki Józsefné 23.  
Lelkészerítekezlet 24, 25.  
Léko András 46.  
Magasrév, 4, 12, 48.  
Magda Sándor 23.  
Magyar Bertalan 18, 32, 66.  
Maksa József 6.  
Minay István 6, 9, 47, 76.  
Minaj 11, 12, 26, 31.  
Miskolczi leányiskola 27.  
Móré András 23  
Morvay József 23.  
Nagygejőcz 21.  
Nagy Géza 23.  
Nagykapos 12, 23.  
Nagy Menyhértne 23.  
Nagy Sándor 17, 31, 32, 41, 72.  
Nagyszelmencz 12, 26.  
Nagyszeretva 4.  
Németh Péter 2, 44.  
Nyomárkay Sándor 4.  
Palágy 12.  
Palló 4.  
Pap István 4, 45.  
Pap Lajos 18  
Pataki Pál 9, 23, 47.  
Pályin 4, 57.  
Pápay Jánosné 22.  
Rácz József 4, 23.  
Rozgonyi Jánosné 23.  
Sárosmező 4.  
Soltész Károly 43.  
Solymos 4, 51, 70.

- Szépán Géza 9.  
Szépán László 9.  
Szabó István 18.  
Szabó József 4.  
Szabó Lajos 9, 15, 76.  
Szabó Zoltán 4, 9, 47.  
Szakal István ifj. 4, 19, 23.  
Szalóka 60.  
Számvevőszék 10, 11, 12.  
Szenteske 64.  
Szilágyi Sándor 47.  
Szirénfalva 4, 26, 55.  
Szöllőssy Gyula 4, 5, 18  
Tamássy Ferencz 4.  
Tanító egyesület 4, 28, 29.  
Tiszaágtelek 4, 23, 59, 63. 65.  
Tiszaásvány 71, 75.  
Tóth Lajos 4, 5, 9, 11, 15, 18.  
34, 40, 42, 47, 58, 66, 67, 74, 76,  
Ungnyarád 23.  
Ungpinkócz 4, 12, 13, 23, 26,  
52, 69.  
Ungtarnócz 49.  
Ungvári kir. kath. gimnázium 9.  
Vajkócz 75.  
Vágó Etel 23.  
Vámoslucska 31.  
Veskócz 4, 23.  
Zahar 4, 12, 26.
-

## II. Birósági ügyek.

### I.

#### JEGYZÖKÖNYV.

Felvétellett Ungvárt, 1913. évi április hó 21-én, az ungi református egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak Papp István pályini lelkésznek a pályini egyház presbitériumának és közgyűlésének a lelkészné templomi ülőhelyének megállapítása tárgyában hozott határozatai ellen benyújtott felebbezése tárgyalása alkalmából.

Jelen vannak: A bíróság részéről: Szücs István esperes egyházi elnök, Komjáthy Béla gondnok világi elnök, Szöllösy Gyula, Komjáthy Gábor, Szakal István, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Tóth Lajos papi, Bernáth Zoltán, Stépán Géza, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész, Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Papp István pályini lelkész.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a bíróság az 5-ik t.-cikk 54. §-a értelmében szabályszerűen megalakult.

Papp István felebbezését visszavonja. Ennek megtörténte után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak következő

*végzését:*

Az ungi református egyházmegye közigazgatási bírósága Papp István pályini lelkésznek a pályini egyház presbitériumának és közgyűlé-

sének a lelkészné templomi ülöhelyének megállapítása tárgyáaan hozott határozata ellen beadott felebbezése tárgyában, miután fellebbező felebbezését visszavonta, a további eljárást megszünteti.

Ezen végzés nyomban előszóval kihirdetvén, tudomásul vétetett.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyházi elnök.

*Komjáthy Béla*  
világi elnök.

*Szabó Zoltán.*  
jegyzőkönyvvezető.

## II.

### JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1913. ápril 21-én az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a sárosröcsei társegyház tagjai által az anyaegyházban Felsőröcsén építendő iskola és tanítói-lak építéséhez való hozzájárulás ellen beadott felebbezés tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, egyházi elnök, Komjáthy Béla gondnok, tárgyalást vezető világi elnök, Szölössy Gyula, Szakal István, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Tóth Lajos egyházi; Minay István, Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Stépán Géza, Stépán László, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Rácz József felsőröcsei lelkész és Balázs Mihály gondnok, Karsznyák Pál, Kotora Mihály sárosröcsei lakosok, mint panaszosok.

Tárgyalás alatt van: Felsőröcsén építendő iskola s tanítói-lak költségéhez való hozzájárulás ellen a sárosröcsei társegyház tagjai által beadott felebbezés, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja bíróság tagjait, hogy nincsen-e valamelyikökre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? A bíróság tagjai kijelentik, hogy nincs.

Felhívja ezután elnök a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen, törvényen alapuló érdekeltégi kifogások? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen magalakult.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében nincs-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Szilágyi Sándor előadót az ügy ismertetésére.

Szilágyi Sándor előadó ismertetvén az ügyet, mely után elnök felhívja a feleket, hogy nincs-e ez ügyre vonatkozólag még valami előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után — nyílt ülésben — kibirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott

#### *ítéletét :*

Az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bírósága a sárosröcsei társegyház tagjait a felsőröcsei iskola építés hozzájárulása ellen beadott felebbezésével elutasítja.

#### *Indokok :*

Sárosröcse Felsőröcséhez alig  $\frac{1}{2}$  kilométer távolságra van; ez a körülmény már rég idő óta, társegyházává tette Sárosröcsét a felsőröcsei anyaegyháznak. E viszony folytán a lelkészi-, tanítói fizetéshez, valamint az egyházfenntartáshoz mind ez ideig egyenlő arányban járultak, a minek legfényesebb bizonyága az, hogy a pár évvel ezelőtt 14 ezer korona költséggel épített lelkész-lakot is, közös költségen építették, az anyaegyház tagjaival. S miután oly közel fekszik a két község egymáshoz, gyermekeiket is az anyaegyházban levő ref. iskolába járatják — csak most adták fel a helybeli g. kath. iskolába — gondolván, hogy

ez által az iskola építésből rájuk eső költség fizetésének kötelessége alól megmenekülnek.

Ezután elnök felhívja a panaszosokat — kik az ítélet kihirdetésénél jelen voltak — hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek? Panaszosok felebbezést jelenttek be.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyházi elnök.

*Komjáthy Béla*  
gondnok, világi elnök.

*Maksa József*  
jegyzőkönyvvezető.

III.

### JEGYZŐKÖNV

Felvétetett Ungvárt, 1913. évi április hó 21-én, az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak Sipos János és társai bési egyháztagoknak a bési egyház 1912. évi december hó 29-én tartott közgyűlésének rendkívüli egyházi adó kivetése tárgyában hozott határozata ellen beadott felebbezése tárgyalása alkalmából.

*Jelen vannak:* a bíróság részéről: Szücs István esperes egyházi elnök, Komjáthy Béla gondnok, világi elnök, Szöllösy Gyula, Komjáthy Gábor, Szakal István, Magyar Bertalan, Nagy Sándor. Tóth Lajos papi; Stépán László, Stépán Géza, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész, Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Jósvay Dénes lelkész, Géczi István gondnok, mint az érdekelt egyház képviselője.

A felebbezők részéről: Sipos János, Matyi János, Kovács András, K. Matyi János és G. Kalán János egyháztagok.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a

49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? A felhívásra senki sem jelentkezett.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-e bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk?

Felek kijelentették, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az kellő számban megalakult.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság érdekeltisége tekintetében van-e előadni valójuk? felek kijelentik, hogy nincs.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását. Szakal István előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozólag nyilatkozzanak.

Az egyház képviselői kérik a felebbezéssel megtámadott presbyteri határozat jóváhagyását, mert a rendkívüli adó kivetését és az adóarányt a közgyűlés a törvényes formák teljes betartásával méltányosan és igazságosan állapította meg.

Felebbezők előadják, hogy ők nem az egyházi rendkívüli adó kivetését s annak arányát tartják magukra sérelmesnek, hanem kérelmök oda irányul, hogy az egyházi adófizetők templomi székek szerint osztályoztassanak, illetve, hogy az egy székben ülők egyenlő összeget fizessenek. A volt zsellér-jogot használók pedig azt kérik, hogyha az ő egy véka rozs fizetésök kilenc kévének számított, ők is abba a templomi székbe ülhessenek, amelyikbe a 9 kévét fizető gazdák.

Ez után az elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő

### *ítéletét :*

Az ungi egyházmegye közigazgatási bírósága a bési egyház presbitériumának 1913. évi január hó 19-én hozott azon határozatát, mely szerint ugy Sipos János egyháztagnak, mint a volt zsellér jogot használó bési egyháztagoknak a nevezett egyház 1912. évi december hó 29-én rendkívüli egyházi adó kivétele tárgyában hozott közgyűlési határozata ellen beadott felebbezését, miután a kérdéses határozat, illetve a rendkívüli

adókiivetés a törvény alapján és annak korlátai között történt, elutasította; indokainál fogva helybenhagyja.

A felebbezőket azon kérésükkel, hogy az egyházi adófizetők a templomi székek szerint osztályoztassanak, a törvényes alakiságok betartása mellett új eljárásra utasítja és a felebbviteli tárgyalás költségeire általuk letett 50 koronából fennmaradó 40 K összeget részökre visszautalni rendeli.

Ezen végzés nyomban előszóval kihirdetve, felek által megnyugvással tudomásul vétetett.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyh. elnök.

*Komjáthy Béla*  
világi elnök.

*Szabó Zoltán*  
jegyzőkönyvvezető.

#### IV.

### JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1913. április 21-én az ungi ref. egyház megye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak Bátfa és Palló társegyház, egymáshoz való jogviszonyának megváltoztatása tárgyában tartott ülésében

*Jelen voltak:* A bíróság részéről: Szücs István esperes egyházi elnök, Komjáthy Béla gondnok, tárgyalást vezető világi elnök; Szölössy Gyula, Szakal István, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Tóth Lajos egyházi; Minay István, Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Stépán Géza, Stépán László, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József jegyzőkönyvvezető.

Az egyház részéről: Kiss László bátfa-pallói lelkész.

Tárgyalás alatt van: Bátfa és Palló társegyház, egymáshoz való jogviszonyának megváltoztatása.



Tárgyalást vezető elnök megállapítja, hogy a bíróság tagjai kellő számban vannak jelen, az szabályszerűen megalakult, miért is elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Stépán László előadó ismertetvén az ügyet, kijelenti, hogy a kérvényhez csatolt közös presbyteri jegyzőkönyv zavaros, érthetetlen, azt tárgyalási alapul elfogadni nem lehet, miután nem lehet megállapítani, hogy tulajdonképen, mi is a céljok, a mit elérni akarnak. Ezért indítványozza, hogy a beadvány adassék vissza a kérelmezőknek, szabatosabb, világosabb presbyteri határozat hozatala végett s a hozott presbyteri határozatot terjesszék a közgyűlés elé s annak elfogadása esetén, kérvényöket presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvekkel felszerelve adják be egyházmegyei gyűlésünkhöz, jóváhagyás, megerősítés végett.

Előadó ezen előterjesztése után, elnök a tárgyalást berekeszti s kihirdeti a bíróságnak e tárgyban hozott

### *végzését.*

Az ungi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, a beterjesztett ügyiratot, mely Bátfa és Palló társegyház, egymáshoz való jogviszonyának megváltoztatását célozta — mint tárgyalásra alkalmatlant — vissza adja a kérelmező egyház előljáróságának, hogy azt gondosabban megszerkesztve s kellőleg felszerelve, jóváhagyás, megerősítés végett, öszi egyházmegyei közgyűlésünkre adja be.

K. m. f.

*Szücs István*  
esperes, e. elnök.

*Maksa József*  
jegyzőkönyvvezető.

*Komjáthy Béla*  
gondnok, v. elnök.

## V.

## JEGYZÖKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1913. ápril hó 21-dik napján az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Lékó Andrásnak a jenkei egyház elleni ügyben tartott tárgyalásáról.

*Jelen voltak:* Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, (mint tárgyalást vezető elnök) elnökség; Szölösy Gyula, Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Tóth Lajos, Magyar Bertalan (előadó), Stépán László, Szabó Lajos, Bernáth Zoltán, Stépán Géza, Minay István, Szilágyi Sándor bírák és Pataki Pál jegyző.

Ügyész: Hegyi György.

A felek részéről: Panaszos: Lékó András, Panaszlott jenkei egyház nevében Kokos János gondnok, Móré Gábor lelkész.

Tárgyalás alatt van Lékó András volt jenkei, jelenleg ungnyarádi tanítónak a jenkei egyház elleni követelése  $4\frac{1}{2}$  öl fa iránt, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a bíróság kellő számu, érdektelen tagokkal megalakult, illetékességi kifogás nem emeltetett, elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását. Magyar Bertalan előadó ismerteti az ügy állását.

Felek újabb előterjesztéssel nem élnek, elnök a bizonyító eljárást befejezi, a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak következő egyhangulag hozott

*ítéletét:*

A jenkei egyház tartozik Lékó András tanítónak a  $4\frac{1}{2}$  öl fát Jenkén vagy természetben kiszolgáltatni, vagy annak pénzértéke fejében 90 koronát fizetni. A jenkei egyház 8 nap alatt nyilatkozni tartozik, természetben vagy pénzben teljesíti-e tartozását.

*Indokok:*

A jenkei egyház képviselői elismerték, hogy tartoznak Lékó Andrásnak  $4\frac{1}{2}$  öl fával s hogy ők a fát be is

szerezték. Lékó András beismeri, hogy az egyház meg is kezdte a 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> öl fa kiszállítását, de a róm. kath. kántor, a kinek a fát át akarta adni, azt nem fogadta el, ez azonban a fának el vagy el nem fogadására nem lévén illetékes, a jenkei egyház tetszésétől kellett függővé tenni, hogy a meg nem tagadott 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> öl fát természetben-e, vagy akkori pénzértékben (90 K) kívánja-e kiszolgáltatni.

Az ítélet kibirdetésénél jelen volt felek az ítéletben megnyugodtak.

K. m. f.

*Szücs István*  
egyházi elnök.

*Komjáthy Béla*  
világi elnök.

*Pataki Pál*  
jegyzőkönyvvezető.

VI.

### Időszaki tanács.

Az egyházi törvény V. t. c. 13. §. második bekezdése értelmében az ungi ref. egyházmegyei bíróság saját kebeléből egy évre következőleg alkotja meg a időszaki tanácsot:

Elnökség: Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok. Rendes tagok: Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Bernáth Zoltán.

Póttagok: Minay István, Stépán László, Tóth Lajos.

*Szücs István*  
egyházi elnök.

*Komjáthy Béla*  
világi elnök.

*Pataki Pál*  
jegyzőkönyvvezető.

## Birósági ügyek tárgymutatója.

1. Papp István pályini lelkész felebbezése templomi székügyben.
2. Sárosrőcse felebbezése a felsőrőcsei iskolaépítési költségek kivetése ellen.
3. Sipos János és társai felebbezése a bési egyház rendkívüli adókivetése ellen.
4. Bátfa és Palló jogviszonyának megváltoztatása.
5. Lékó András nyarádi tanító panasza a jenkei egyház ellen.
6. Az időszakai tanács megalakítása.

### III. Időszaki tanács.

#### I.

#### JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron, 1913. év február hó 14-ik napján az ungi ref. egyházmegye időszaki tanácsának mint fegyelmi bíróságnak Varga Károly korláthelmeci ref. lelkész elleni fegyelmi ügy tárgyalásáról.

*Jelen voltak:* A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan egyházi, Szabó Lajos, Stépán Géza világi tanácsbírák, Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József, mint jegyzőkönyv-vezető.

A felek részéről: Varga Károly korláthelmeci lelkész, mint panaszlott; ifj. Köszörü István, Munkácsi Bertalan, Barra János, Katona József, Katona Ferenc, László János, Német László, Balog Ferenc, Biró Imre, Téglási István, Dancs Zsigmond, Butka Lajos és Gortvay Ferenc korláthelmeci lakosok, mint panaszosok.

Tárgyalás alatt van: Varga Károly korláthelmeci lelkész ellen Gortvay Ferenc, ifj. Köszörü István és társai által beterjesztett fegyelmi ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az E. T. V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikökre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset. A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.

Felhívja elnök a feleket s képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számmal vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök jelenti, hogy a felek szabályszerűen megidézettek; valamint, hogy Varga Károly panaszlott dr. Korláth Endre ügyvédet jelentette be védőjéül.

Elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik.

Elnök azután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Stépán Géza előadót az ügy ismertetésére.

A vizsgálat tárgyát képező vádpontok s a vizsgálat eredményének ismertetés után előadó előterjeszti, hogy a vizsgálat befejezése után egy újabb írásbeli panasz lett Gortvay Ferenc által az egyházmegye fegyelmi bíróságához beterjesztve, mely panasz vizsgálat tárgyát nem képezte ugyan, de minthogy a panaszban hivatkozott tanuk megjelentek s a panasz tárgya a vizsgálat tárgyát képező vádpontokkal azonos természetű, javasolja, hogy a mennyiben vádlott ebben megnyugszik, a Gortvay Ferenc panaszára is terjesztessék ki az eljárás.

Varga Károly panaszlott kijelenti, hogy az eljárás kiterjesztésében megnyugszik.

Ezután elnök felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításait, bizonyítékaikat terjesszék elő; mire panaszosok még három tanunak, Mészáros Károlynak, Dancs Józsefnek és Dancs Zsigmondnak a Balog Ferenc és társai által beadott vádpontokra s a Gortvay Ferenc panaszára eskü alatti kihallgatásukat kérik.

Elnök a tárgyalást felfüggeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak

### *végzését:*

A bíróság panaszosok kérelmének hely ad s Mészáros Károly, Dancs József és Dancs Zsigmondnak eskü alatti kihallgatását elrendeli.

Panaszos felek a végzésben megnyugosznak, mire az elnök a tárgyalás folytatását s a három tanu eskü alatti kihallgatását elrendeli.

Mészáros Károly tanu a hozzá intézett általános kérdésekre feleli: hogy 22 éves, ref. vallásu tanító, érdektelen. Elnök

figyelmezteti, hogy csak az igazat mondja, mert vallomására esküdni fog, a törvény pedig a hamis esküvőt szigorúan megbünteti. A Gortvay Ferenc által panaszolt esetre vonatkozólag előadja, hogy a midőn az egyházgondnok azt állította, hogy az urvacsorai kenyér felszeldelése az ő kötelessége, Varga Károly lelkész indulatosan rákiáltott és az asztalra is ráütött. De arra nem emlékszik, hogy a „teremtését“ szót használta volna. A mult év március 15-én látta, hogy a lelkész a gondnokkal összefogózva dulakodott és hogy Dancs Zsigmond választotta el őket egymástól, aki ittasnak látszott. Azt nem látta, hogy a lelkész fellökte, ütötte volna a gondnokot. Tanu az esküt leteszi.

Dancs József tanu a hozzá intézett általános kérdésekre feleli; hogy 45 éves, ref. vallásu korláthelmeci lakós, érdektelen. Elnök figyelmezteti, hogy csak az igazat mondja, mert vallomására esküdni fog, a törvény pedig a hamis esküvőt szigorúan bünteti. Gortvay Ferenc panaszára előadja, hogy az esetnél jelen volt; a lelkész az asztalra ütött s a teremtését szidta a gondnoknak s reá kiáltott, hogy ne feleseljen, hallgasson, mert „kilököm“. Tanu az esküt leteszi.

Dancs Zsigmond tanu a hozzá intézett általános kérdésekre feleli, hogy 36 éves, ref. vallásu gazdálkodó, korláthelmeci lakós, érdektelen. Elnök figyelmezteti, hogy csak az igazat mondja, mert vallomására esküdni fog, a törvény pedig a hamis esküvőt szigorúan bünteti. Balog Ferenc által beadott második vádpontra vonatkozólag előadja: hogy a midőn a gondnok a nyugtákat átadta a lelkésznek, a lelkész egy nyugtát, az ablak vételről szólót, miután nem volt aláírva kifogásolta, mire a gondnok azt felelte, hogy ha a presbiterium nem fogadja el, akkor leveszem az ablakot s haza viszem magamnak. Erre a lelkész rákiáltott s aztán hanyat lökte a padlóra, maga pedig rácsett s aztán a földön ütötte, úgy hogy a füle későbbben is vérzett. Ezt látva, a tanu oda ugrott seme szavakkal: „Ne ölje meg a gondnokot“ a lelkészt lehuzta róla, miközben a lelkész mellényét elszakasztotta. A lelkésznek ama vádja ellen, hogy ittas lett volna, határozottan tiltakozik. Tanu az esküt leteszi.

Panaszosok és panaszlott megállapították, hogy Munkácsi Kálmán tanu időközben elhalt, miért is a tanunak a vizsgálat folyamán kivett vallomását az előadó ismertette.

Panaszlott a hozzáintézett kérdésre kijelenti, hogy ellene



Balog Ferenc volt gondnok könnyű testi-sértés miatt az ungvári kir. járásbiróságnál feljelentést tett s a bíróság öt pénzbüntetésre ítélte. E marasztaló ítéletet a beregszászi kir. törvényszék, mint felebbezési bíróság helyben hagyta.

Panaszlott a Gortvay Ferenc által beadott vádpontokra nézve előterjeszti: hogy a múlt év szeptember hó 1-én, amikor az Ur asztalához a kenyeret szeldelte s e közben a panaszos vele feleselt, ezt mondta neki: „fogja be a száját, mert kidobom“. Tagadja azonban, hogy a panaszosnak „A teremtését szidta“ s az asztalt ütötte volna. Igaz az, hogy löbb izben megtörtént, hogy reggelenként, a midőn isteni tiszteletre harangoztatott, az isteni tiszteletet nem tartotta meg, mert a hívek közül senki sem jelent meg isteni tiszteletre.

Az is igaz, hogy ő nyári időben reggel  $1\frac{1}{2}$ —7 órakor tartja a köznapi isteni tiszteletet s azért nem tartja korábban, mert az egyházi lakása messze van, de különben is sem a presbiterium, sem a közgyűlés nem intézkedett a tekintetben, hogy nyári időben az isteni tiszteletet hány órakor tartsa meg.

Ezután elnök felhívja a vádlottat, hogy adja elő védelmét. Mire annak védője dr. Korláth Endre ügyvéd arra kéri a fegyelmi bíróságot, hogy a védencc ellen beadott panaszok tanulmányozására neki fél órai idő engedessék, hogy azokat átnézhesse.

Elnök a tárgyalást felfüggeszti s zárt tanácskozás után kihirdeti a bíróság

### *végzését.*

A bíróság panaszlott védőjének kérelmét teljesíti s az ügy további tárgyalását félórára felfüggeszti.

A félóra leteltével elnök az ülést újból megnyitja s az ügy folytatólagos tárgyalását elrendeli.

Dr. Korláth Endre védő előterjeszti, hogy a múlt év március 15-ére vonatkozólag a panaszlott édes anyjának tanuként kihallgatását kéri.

A bíróság zárt ülésben hozott határozatával a kérelem teljesítését megtagadta, a tanu érdekeltségénél fogva.

A határozat kihirdetése után elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelentette ki s felhívta az ügyészt, vádindítványának előterjesztésére.

Ügyész a vádat a Balog Ferenc által beadott 2., 3.



és 6. vádpontokra és a Gortvay Ferenc által panaszlott múlt évi szeptember hó 1-ső napján történt eset miatt fenntartja s panaszlottat az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 1., 3., 7. pontjaiba ütköző cselekmény elkövetése miatt vétkesnek kimondani kéri s indítványozza, hogy az E. T. V. t.-c. 35. §-ának b. pontja alapján feddésre íteltessék.

Védő védencének felmentését kéri.

A költségek a következőleg állapíttatnak meg:

1. Ifj. Köszörü István fuvar és napdija	---	---	8 K
2. Munkácsi Bertalan napdija	---	---	4 „
3. Barra János napdija	---	---	4 „
4. Katona János napdija	---	---	4 „
5. Katona Ferenc napdija	---	---	4 „
6. László János napdija	---	---	4 „
7. Német László napdija	---	---	4 „
8. Balog Ferenc fuvar és napdija	---	---	8 „
9. Biró Imre napdija	---	---	4 „
10. Téglási István napdija	---	---	4 „
11. Dancs Zsigmond napdija	---	---	5 „
12. Butka Lajos napdija	---	---	4 „
13. Gortvay Ferenc fuvar és napdija	---	---	8 „
14. Küldöttség fuvar és napdija	---	---	35 „

Összesen: 100 K

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak következő

### *ítéletét.*

Az ungi ref. egyházmegye fegyelmi bírósága Varga Károly panaszlott korláthelmeci lelkészt az ifj. Köszörü István és társai által beadott panasz folytán az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 1., 3., 7. pontjaiba ütköző fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek mondja ki és az E. T. V. t.-c. 35. §-a b. pontja alapján feddésre ítéli és 100 korona költségben elmarasztalja; kötelezván őt annak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt az esperesi hivatalhoz való befizetésére.

Panaszlott lelkésznek Balog Ferenc elleni viszontpanaszát az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz teszi át.

Ez ítélet hiteles kiadványát jogerőre emelkedése után a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel közölni rendeli.

### *Indokok :*

Vádlott beismerése, Dancs Zsigmond, Mészáros Károly és Munkácsi Kálmán vallomásaival bizonyítást nyert, hogy vádlott a múlt év márczius hó 15-én a hivatalos állásánál fogva nála megjelent egyházgondnokot előzetes szóváltás után a szobából kilökte s vele dulakodott, sőt tetleg is bántalmazta : mely cselekménye miatt vádlottat a büntető bíróság pénzbüntetésre ítélte.

Vádlottnak a viselt egyházi állás méltóságát sértő és állami törvényekbe ütköző ezen cselekménye az E. T. V. t. cz. 34. §-ának 3. és 7. pontjába ütköző fegyelmi vétség tényálladékát állapítja meg.

Beismerte vádlott, hogy 1911. év május hó 1-én a reggeli isteni tiszteletre beharangoztatott ; de mert ennek megtartása előtt őt az egyházfői feleselgetésével felbosszantotta, a reggeli isteni tiszteletet sem ekkor, sem az erre következő egy hét alatt nem tartotta meg s mert ez által hivatalos kötelességének teljesítését mulasztotta el, e cselekményben az E. T. V. t. cz. 34. §-a 1. pontjába ütköző fegyelmi vétség ismerhető fel.

Ugyanezen pont alá esik a vádlottnak azon cselekménye, hogy a múlt év márczius 22-én presbiteri gyűlést tartott a nélkül, hogy arra az egyházgondnokot meghívta volna.

Beismerte vádlott, hogy a múlt év szeptember hó 1-én, midőn az Ur asztalához a kenyeret szeldelte, azt mondta az egyházgondnoknak : „Fogja be a száját, mert kidobom“ s mert a Dancs József tanu vallomása szerint vádlott lelkész a gondnoknak „A teremtését“ is szidta s ugy ezen tanu, valamint a Mészáros Károly tanu vallomása szerint az asztalt is ütötte, e cselekménye, mint a vallásos érzületbe ütköző s viselt hivatali állásának méltóságát sértő és állami törvényekbe ütköző ezen cselekménye az E. T. V. t. cz. 34. §-ának 3. és 7. pontjába ütköző fegyelmi vétség tényálladékát állapítja meg.

tóságát sértő cselekmény, az E. T. V. t. cz. 34. §. 3. pontjába ütköző fegyelmi vétség tényálladékát állapítja meg.

Egyéb vádpontokra nézve a fegyelmi bíróság a vádlott védekezését elfogadta.

A büntetés mérvének megállapításánál míg egy részről enyhítő körülménynek tekintette a bíróság a vádlott lelkész fiatal korát, büntetlen előéletét; addig másrésztől súlyosító körülményül vette figyelembe, hogy cselekményei egyházi törvénykönyvünk több rendelkezését sértik.

Elnök megállapítja, hogy a fegyelmi bíróság ítéletének kihirdetésénél a fent nevezett érdekelt felek jelen voltak, kiket az elnök felhívott az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy pedig felebbeznek?

Ugy a panaszlott, mint a panaszosok az ítélet ellen felebbezést jelentettek be, panaszlott az ítélet súlyos volta ellen, panaszosok pedig azért, mert a bíróság nem a fegyelmi büntetések d. pontját „a viselt hivatalból azon helyről való elmozdítását“ alkalmazta.

K. m. f.

*Szücs István*  
esperes, egyházi elnök.

*Minay István*  
világi elnök.

*Maksa József*  
mint jegyzőkönyvvezető.

## II.

### JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1913. év február hó 14-ik napján az ungi ref. egyházmegye időszaki tanácsának mint fegyelmi bíróságnak Ráczkövy János ungpalági ref. lelkész ellen a bar-kaszói lelkész választás miatt hivatalból megindított fegyelmi ügy tárgyalásáról.

*Jelen voltak:* A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István legidősebb világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes, Komjáthy Gábor, Magyar

Bertalan egyházi ; Szabó Lajos, Stépán Géza világi tanácsbírák és Maksa József mint jegyzőkönyvvezető.

Hegyi György egyházmegyei ügyész.

A fél részéről: Ráczkövy János ungpalági ref. lelkész.

Tárgyalás alatt van : Ráczkövy János ungpalági ref. lelkész ellen a barkaszói lelkész választásból kifolyólag hivatalból megindított fegyelmi ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-cz. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, a tekintelben való nyilatkozásra, hogy tudomásunk szerint nem forog-e fenn valamelyikökre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.

Elnök felhívja a felet, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltégí kifogása? Fél kijelenti, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök megállapítja, hogy a fél szabályszerűen megidézett.

Elnök felhívja a felet, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valója?

Fél kijelenti, hogy a bíróságot illetékesnek ismeri.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s Komjáthy Gábor ismerteti az ügyet.

Elnök felhívja a jelenlevő felet, hogy az ügyre vonatkozó mondani valóját terjessze elő; mire fél kijelenti, hogy azt beadványában előadta s több hozzáadnivalója nincs.

A bizonyító eljárás befejeztetvén, elnök felhívja az ügyészt vádindítványának előterjesztésére.

Ügyész a vádat fentartja s felet az E. T. II. t.-cz. 44. §. d. pontjába ütköző cselekmény elkövetése miatt vétkesnek kéri kimondani s indítványozza, hogy az E. T. V. t.-cz. 35. §-ának legenyhébb a. pontja alapján rosszalásra ítéltsék.

Elnök felhívja a felet védelme előterjesztésére.

Panaszos fél kijelenti, hogy egyebet, mint a mit írásban beadott, védelmére nem hozhat fel.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő :

*ítéletét :*

Az ungi ref. egyházmegye fegyelmi bírósága Ráczkövy János ungpalági lelkészt az E. T. II. t. cz. 44. §-a d. pontja alatt foglalt cselekmény elkövetésében vétkesnek mondjaki azért öt az E. t. V. t.-cz. 35. §-ának a. pontja alapján rosszalásra ítéli.

*Indokok :*

A beterjesztett ügyiratokból, valamint Ráczkövy János ungpalági lelkész beismeréséből meggyőződött a bíróság arról, hogy az öt barkaszói lelkészül meghívni járt egyházi küldöttségnek — kik messze vidékről, Beregvármegyéből jöttek hozzá — az egyházfinéval pár marék lisztből tésztát készített.

De mivel az E. T. II. t.-cz. 44. §-ának d. pontja a megvendéglés mérvére nézve fokozatot nem állapít meg, az ételadás pedig az egyházi törvény V. t.-cz. 34. §-ának 8-ik pontjába ütköző fegyelmi vétséget képez, ezért öt az E. t.-cz. 35. §-a a. pontja alapján rosszalásra ítélni kellett.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél a felek jelen vannak.

Elnök ezután felhívja a felet, valamint a vád képviselőjét, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek? Mire ugy a fél, mint a vád képviselője kijelentették, hogy az ítéletben megnyugosznak.

K. m. f.

*Szüics István*  
esperes, egyházi elnök.

*Minay István*  
világi elnök.

*Maksa József,*  
mint jegyzőkönyvvezető.

## III.

## JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1913. évi február hó 14-ik napján az ungi ref. egyházmegye időszaki tanácsának, mint fegyelmi bíróságnak Lékó András ungyarádi tanító ellen hivatalból megindított fegyelmi ügy tárgyalásáról.

*Jelenvoltak.* A bíróság részéről: Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Minay István világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan egyházi; Szabó Lajos, Stépin Géza világi tanácsbíró. Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Lékó András ungyarádi tanító, Móré Gábor jenkei lelkész, Kokas János és Kolyibás György jenkei lakosok.

Tárgyalás alatt van: Lékó András ungyarádi tanítónak a tanítók választásáról szóló egyházkerületi Szabályrendelet 58-ik §-ába ütköző vétsége, mint fegyelmi ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.

Felhívja elnök a feleket s képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi ifogásuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök jelenti, hogy a felek szabályszerűen megidézettek.

Elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik.

A bíróság elnöke elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja az előadót az ügy ismertetésére.

Elnök felhívja a felet az ügyre vonatkozó mondani valója előterjesztésére; mire az kijelenti, hogy előadnivalója nincs.

A bizonyító eljárás befejeztetvén, elnök felhívja a panaszos ügyészt, a panasz illetőleg vád előterjesztésére.

Ügyész a vádat fentartja s felet az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 4-ik pontjába ütköző cselekedete elkövetése miatt vétkesnek kéri kimondani s egyben indítványozza, hogy az E. T. V. t.-c. 35. §-a A) pontja alapján rosszalásra íteltessék.

Elnök felhívja a felet védelme előadására; mire fél kijelenti, hogy többet, mint amit írásban beadott, védelmül nem hozhat fel.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő

*ítéletét :*

Az ungi ref. egyházmegye fegyelmi bírósága Lékó András ungyarádi tanitót az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 4. pontjába ütköző vétség elkövetésében vétkesnek mondja ki s ezért őt az E. T. V. t.-c. 35. §-a a) pontja alapján rosszalásra ítéli.

*Indokok :*

Tárgyalás folyamán beigazolást nyert az a körülmény, hogy Lékó András a tanitók választásáról szóló egyh.-ker. Szabályrendelet 58. §-ának ellenére iskolai év közbe elhagyta jenkei tanító állását s az esperes határozott tilalma ellenére Ungnyarádba költözött tanítóul; ezen cselekedete pedig az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 4. pontjába ütköző fegyelmi vétséget képezvén, ezért őt az E. T. V. t.-c. 35. §-a a) pontja alapján rosszalásra ítélni kellett.

Hogy a fent idézett szabályrendelet 58. §-ának megszegése s az esperes tilalma dacára is a bíróság a fegyelmi büntetések legkisebb fokát, a rosszalást alkalmazta, indoklását abban leli, hogy Jenkén az ujonan épült iskola s tanítói lak befejezetlen lévén, a szoba lakhatatlan, az iskolai helyiség használhatatlan volt, emiatt a tanítást megkezdeni nem lehetett; míg ellenben Ungnyarádba n abban az időben a tanítói állás üresedésben lévén, odavaló távozásával kulturális célt szolgált, tanítói hivatását zavartalanul teljesíthette.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az

érdekelt felek jelen voltak, kiket az elnök felhívott, az iránt való nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-é az ítéletben vagy felebbeznek?

Ugy a fél, mint a vád képviselője az ítéletben megnyugosznak.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyh. elnök.

*Minay István*  
világi elnök.

*Maksa József*  
jegyzőkönyvvezető.

#### IV.

### JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1913. év február hó 14-ik napján az ungi ref. egyházmegyei időszakos tanácsnak, mint közigazgatási bíróságnak Varga Károly korláthelmecezi lelkész által Nagy Sándor egyházmegyei tanácsbíró ellen beadott panasz tárgyalásáról.

*Jelen voltak:* A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István legidősebb világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan egyházi; Szabó Lajos, Stépán Géza világi tanácsbírók. Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Varga Károly korláthelmecezi lelkész, mint panaszos.

Tárgyalás alatt van: Varga Károly korláthelmecezi lelkésznek Nagy Sándor egyházmegyei tanácsbíró ellen beadott panasza s az egyházmegyei elnökségnek e panasz tárgyában 1913. év január hó 8-án 47/1913. szám alatt hozott elutasító végzése ellen beadott felebbezése mint közigazgatási ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.



Felhívja elnök a felet, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogása? A fél kijelenti, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök felhívja a felet, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valója?

Fél kijelenti, hogy a bíróságot illetékesnek ismeri.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Magyar Bertalan előadót az ügy ismertetésére.

Elnök felhívja a jelenlevő felet, hogy az ügyre vonatkozó mondanivalóját, ha van adja elő; mire panaszos fél kijelenti, miszerint sértőnek tartja magára nézve 1. hogy Nagy Sándor tanácsbíró az ő privát levelére nem válaszolt, 2. hogy a küldöttség kiszállását oly időre tűzte ki, a mikor ő otthonról el akart utazni, 3. hogy Nagy Sándor megjelenése alkalmával az egyház gondnokával nyájasabban beszélt mint vele, 4. hogy az esperes az ő panaszlevelére Nagy Sándor tanácsbíró által beküldött válaszát vele nem közölte. Ezért kéri Nagy Sándor tanácsbíró ellen a fegyelmi eljárás megindítását.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

### *végzését:*

Az ungi ref. egvházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróság az elnökségnek Varga Károly korláthelmecezi lelkész által beadott panasz tárgyában 1913. év január hó 8-án 47/1913. szám alatt hozott elutasító végzését indokainál fogva helyben hagyja.

Ezen végzés panaszos fél előtt kihirdettetvén, elnök felhívja a panaszost, hogy megnyugszík-e a bíróság végzésében, vagy felebbez? Mire panaszos fél felebbezését élőszóval bejelentette.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyházi elnök.

*Minay Istvan*  
világi elnök.

*Maksa József*  
mint jegyzőkönyvvezető.

## V.

## JEGYZÖKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1913. év február hó 14-ik napján az ungi ref. egyházmegyei időszaki tanácsnak mint közigazgatási bíróságnak Varga Károly korláthelmecezi lelkész és Mészáros Károly korláthelmecezi tanító által a korláthelmecezi presbiterium ellen fizetés ügyben beadott panasz tárgyalásáról.

*Jelen voltak:* A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István világi elnök, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan papi; Szabó Lajos, Stépán Géza világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Varga Károly korláthelmecezi lelkész és Mészáros Károly korláthelmecezi tanító.

Tárgyalás alatt van: Varga Károly korláthelmecezi lelkész és Mészáros Károly korláthelmecezi tanító által a korláthelmecezi presbiterium ellen — fizetés ügyben — beadott panasz mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, a bíróság a vizsgálatra kiküldött Nagy Sándor, Kovács Dániel és Szabó Zoltán beterjesztett jelentéséből megállapítja, hogy az ügy a helyszínén békés elintézés nyert.

Mely jelentés után bíróság a következő

*végzést hozta:*

Az ungi ref. egyházmegyei közigazgatási bíróság, miután a panasz békés elintézés nyert, ez ügyben a további intézkedést, mint tárgyalant, beszünteti.

Kmf.

*Szücs István*  
esperes, egyházi elnök,

*Minay István*  
világi elnök.

*Maksa József*  
mint jegyzőkönyvvezető.

## **Az időszaki tanács által tárgyalt ügyek tárgymutatója.**

1. Varga Károly korláthelmecezi lelkész fegyelmi ügye.
2. Ráczkövy János palágyi lelkész fegyelmi ügye a bar-kaszói lelkészi választásból kifolyólag.
3. Léko András ungyarádi tanító fegyelmi ügye.
4. Varga Károly panasza Nagy Sándor tanácsbíró ellen.
5. Varga Károly és Mészáros Károly panasza fizetési ügyben.









